



Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESA:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 5 (354) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1954 m. VASARIO-FEBRUARIS 3 d.

PRICE 15 ct. XIV METAI

Pasaulinė įvykių savaitė

KETURIŲ KONFERENCIJA BERLYNE KLIMPSTA.

Sunku įsivaizduoti, kad galėtų taip susiklostyti demokratų su diktatoriais. Ypač sunku susikalbėti, kad sovietai yra imperialistai, grobuonys, visą savo dėmesį nukreipę į grobimą kraštų ir pavergimą tautų. Bet eikime prie keturių didžiųjų konferencijų Berlyne faktų.

BERLYNO KONFERENCIJA

prasidėjo sausio 25 dieną. Pirmąsą savo pažūrą ir nusišaukimus išdėstė Prancūzijos užsienio reikalų ministras Georges Bidault ir Didžiosios Britanijos užsienio reikalų ministras Anthony Eden. Po šių kalbų Sovietinės Rusijos užsienio reikalų ministras Vyacheslav Molotov. Vietoje dėsčių, kaip kiti ministrai, savo planus bei pasiūlymus, jis pirmąsą puolė Ameriką, kam ši Rusijos puolamoms ir bandomoms užgrobti valstybėms padeda gintis nuo užpuolikų. Į Molotovo užpuolimus atsakė Jungtinių Amerikos Valstybių užsienio reikalų ministras John Foster Dulles. Jis apgailestavo, kad Rusija per keturis derybų pertraukos metus nieko nepasimokė ir nepakeitė savo taktikos. Išvengti tuščių propagandinių kalbų, jis

PASIŪLĖ IMTIS DARBO.

Dullesą palaikė Bidault ir Edenas. Palaikė jį netiktai darbo ir tikslų prasme, bet ir atmetant Molotovo kaltinimus, kurie turi vieną tikslą propagandinį tikslą.

Vakariečiai, kad parodytų, jog eina į toliausią siekiančias nuolaidas, nutarė priimti Molotovo pasiūlymą derybų baze, nors ir pažymėjo, kad tokios bazės jis niekuomet nepasiūlytų ir nepriimtų, jeigu ne tas didelis uždavinys, kuris stovi prieš konferenciją, kurios pasėkmės palies šimtus milijonų žmonių ir daugelį valstybių.

Iš karto vakariečiai atmetė Molotovo siūlymus grįžti prie Versalio sutarties ir Potsdamo susitarimų.

PASIŪLYMŲ SKIRTUMAI.

Vakariečių pasiūlymas yra šis: Berlyno konferencija vyks Europoje ir svarstos bei sprendžia tiksliai Europos klausimus. Europos klausimų priskyje stovi Vokietijos ir Ausrijos klausimai, o paskui jau kitos problemos, po kurių, jei gerai būtų išspręstos, galėtų būti palieštos ir kitos tarptautinės problemos. Vokietijos klausimą vakariečiai siūlo taip spręsti: Vokietija turi būti sujungta, o sujungimas turi vykti visiškai laisvėje: visoje Vokietijoje, rytinėje ir vakarinėje, turi būti praversti laisvi visuotiniai rinkimai ir visos Vokietijos setigiamajai seimai, kuris išdirbtų Vokietijos konstituciją ir sudarytų vyriausybę, su kuria jau būtų sudaryta ir pasirašyta taikos sutartis. Maždaug taip turėtų būti susitvarkyta ir su Austrija.

Specifinių klausimų keliamas

SAUGUMAS NUO VOKIETIJOS MILITARIZMO.

Kad Vokietijoje neatgimtų militarizmas, kurio bijo visa Europa, vakariečiai siūlo Vokietiją įjungti į Europos apsigynimo bendruomenę, kuri būtų grynai apsigynamojo pobūdžio. Vokietija neturėtų savo generalinio štabo, nes visa karinė vadovybė būtų bendroje rankose. Vokietija būtų ne pavojinga.

MASKVOS PLANAI

yra visai kiti. Molotovas pirmąsą siūlo „penkių didžiųjų“ konferenciją, penktuoju su prantant komunistinę Kiniją. Laisvų rinkimų Vokietijoje Molotovas nesutinka daryti, o vieton to siūlo spalio mėnesį (sovietinės revoliucijos sukaktuvių proga...) sušaukti taikos konferenciją, kurioje dalyvautų, kaip valdžios, rytų ir vakarų Vokietijų atstovai. Taigi, nors Molotovas siūlo laikytis Potsdamo susitarimų, bet Maskva jau pati nesilaiko tų susitarimų, nes Potsdamo konferencijoje buvo nutarta Vokietijoje laikyti tūlą laiką okupacija, o paskui atpalaiduoti nuo okupacijos ir leisti jai susijungti į vieną valstybę. Dabar gi Molotovas jau reikalauja pripažinti rytinę Vokietiją kaip savarankišką valstybę, ko kia ji nėra, nes ji yra Rusijos okupuota. Maskva taipgi nepripažįsta rytinei Vokietijai laisvų rinkimų.

Berlyno konferencijos posėdžiai antrą savaitę perkelti

Į RYTINĮ BERLYNĄ

ir jiems pirmininkauja jau ne Dulles, bet Molotov.

Vasario 1 dieną Molotovas, išdėstęs savo planus, vakariečiams įteikė raštus, kurių vienas yra Vokietijos taikos sutarties projektas, o kitas pasiūlymas spalio mėnesį sušaukti taikos konferenciją.

Aiški propaganda: girdi, su praskite, kad Rusija siūlo jau ir taikos sutartį ir siūlo taikos konferenciją.

Kadangi vakariečių buvo patatyta sąlyga, kad Vokietijoje turi būti laisvė ir laisvi rinkimai, tai savaime aišku, kad iš tų Molotovo pasiūlymų nieko gera negali išeiti. Berlyno konferencija antrąją derybų savaitę jau yra įklimpusi ir atsidūrusi padėty, iš kurios tėra tiktai viena išeitis — išsiskirstyti.

NAUJI KOMUNISTŲ MANEVRAI.

Ryšių su Berlyno konferencija, Maskva vysto milžinišką propagandą. Kominformas Jugoslavijai pasiūlė sugrįžti į Kominformą, tuo būdu atsimeisti nuo vakarų, prie kurių Tito šliejasi, atsimestis nuo Maskvos. Jugoslavija tačiau Kominformo siūlymą atmeta.

ISKELTAS KLAUSIMAS SUŠAUKTI EUROPOS KONFERENCIJĄ.

kurioje dalyvautų visos vakarų valstybės su Portugalija ir Ispanija imtinai. Europos konferencija turėtų apsvarstyti vakarų Europos gynimą ir kitas problemas, kurios yra aktualios laisvajam pasauliui.

Atrodo, kad ši konferencija būtų tikrai svarbesnė ir praktiškesnė negu tuščiomis kalbėmis su Rusija, kuriai konkreti gali būti tiktai viena „konferencija“, suprantama tiktai diktatoriams, tokia „konferencija“, kurią patyrė ir Rusijos komunistų samokslininkas Hitleris.

— Kolumbijos universitetas New Yorko Turkijos prezidentui C. Bayarui suteikė garbės daktaro laipsnį.

— Sakoma, kad Rusijos bloko kariuomenę sudaro 1.250.000 vyrų.

— Teipey, Taivane, ruošiasi rinktis visi antikomunistai konferencijon, kuri spręstų kovos su komunizmu priemones.

KANADOS LIETUVIŲ BALSAS BERLYNO KONFERENCIJOJE.

KLB Politinis Komitetas pirmame savo posėdyje priėmė nutarimą pasiųsti Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministeriams, dabar posėdžiaujantiems Berlyne su Rusijos užsienio reikalų ministeriu Molotovu, telegramą. Pasiųsta sekancio turinio telegrama:

J. E. JOHN FOSTER DULLES, ANTHONY EDEN, GEORGES BIDAULT, BERLIN. POLITINIS KANADOS LIETUVIŲ KOMITETAS LABAI JUS PRAŠO NEATSISAKYTI ISKELTI UZSIENIŲ REIKALŲ MINISTEŲ KONFERENCIJOJE LIETUVOS RESPUBLIKOS NEPRIKLAUSOMYBES ATSTATYMO KLAUSIMĄ.

Telegramą pasirašė KLB Politinio Komiteto prezidiumas: J. Žmuidzinai, P. Rudinskai ir J. Kardelis.

Zinios iš VLIK'o

ŽIUPSNIŠ ATVANGE SNIŲ NAUJIENŲ.

Ne dažniausiai galiu tokių žinių pranešti, bet ši kartą aš esu tikrai patenkintas galįs Jus informuoti atvangesnėmis žiniomis. Spėju, kad oficialiai siunčiamas žinias, per Eltą, Jūs jau turite. Noriu vis dėlto pabrėžti, kad

Vlikas išgyveno tūlą krizę, kuri buvo pasekmė susiraizgiusių ir visuomeninių ir asmeninių santykių. Malonu, kad visa tai dabar liko jau praeityje. Kaip jau žinote, visiškai vieniškai ir vienbalsiškai perrinkti ir Vliko ir jo Vykdomosios Tarybos pirmininkai ir, kas taipgi svarbu, visa šių organų sudėtis liko priimta vienbalsiškai taip pat.

Mane iš Vliko sluogsnų informavo, kad tokios gražios darnos pasiekta

mažlietuvių atstovo pastangų dėka.

P. E. Simonaitis ėmėsis iniciatyvos ir nesiklandumai buvę pašalinėti labai nesunkiai. Tai jau yra pozityvus Mažosios Lietuvos atstovo įnašas į mūsų veiksmų santykius.

Nors tūlame susigrupavime ir esą nepasitenkinimo, bet bendrai tas vertinama žymiu laimėjimu, kad

sustiprėjo liberalinis blokas, nes jo stiprumas šalina Vliko tūlą laiką vyrausią lyg ir vienbloko šeimininkavimo tendenciją. Dabar to nėra, nes liberalinis blokas užtikrina visų laisvę, o ši savo ruožtu sudaro pozityvios veiklos perspektyvas. Spėju, kad ir Vlikui persitvarkant ši liberalinio

ŽINIOS IŠ VOKIETIJOS:

Pinneberg. Lietuvių vaikų eglutė sutraukė visus lietuvius, kurie su vaikais nuosirdžiai pasidžiaugė JAV ir Kanados lietuvių kilniu gailėstinumu, organizuojant ir prisidūriant pašalpą CARE siuntiniais bei pinigais.

Geesthacht - Spackenborg. Yra labai kukli vargo mokykla, kurioje lietuviškai pasimokina lietuviškai skaityti ir rašyti, o taip pat susipažįsta su Lietuvos istorija bei geografija. Siemet čia lietuvių vaikų eglutė buvo gausesnė ir įdomesnė negu bet kada.

Hamburg-Altona. Apie 60 lietuvių vaikų už nekantraudami laukė atvykstant Kalėdų Senelio. Valandas pasiryžę pajavairinti lietuvių gimnazistai A. Lingė ir M. Čerkus. Žaiviai jie padėklamavo gimnazijoje išmokus eilėraščių, kuriuos negalėjo atsisigėrėti suaugę ir maži.

Veldheim a. O. Tamara Geležnyte Bonn'oje sėkmingai baigė medicinos kursą ir įgavo teisę asistuoti medicinos daktarams gydant ligonius. Tėvelis yra evangelikų kunigas, ku

bloko vienybė sudarė vienbalsiškumo sąlygą.

Vliko reformų klausimas, kaip girdėti, Vlike kol kas diskutuojamas privačiai, bet formaliai dar nebuvęs svarstomas. Vliko narių nuomone, tai nelengvas klausimas. Deja, iš Europos jis atrodas vieniškai, o iš Amerikos — kitaip. Ir tas dvi pažūras nelengvina esą su derinti, kaip nelengva tas abi pozicijas visiškai aiškiai suprasti ir išsiaiškinti.

Todėl Vliko reformų reikalui, kai New York'e tas klausimas svarstomas jau visai konkrečiai ir jau daromi beveik imperatyvūs sprendimai, čia, Vokietijoje, stebimi su tūlu susirūpinimu, kad nebūtų padaryti kokie neatsargūs žingsniai. Todėl Vliko sluogsmuose esą minčių

Vliko vadovams susitikti su jį sudarančių srovių centrais ir juose šis klausimas išsiaiškinti. Gal tai ir būtų realiausias klausimo sprendimas, nes tikrai būtų rizikinga, kad vieni gali nutarti vieniškai, o kitaip — kitaip.

Bet jeigu taip, tai klausimas, kaip susitikti: ar Mahometas atsisis prieš kalną, ar kalnas prieš Mahometą? Turbūt praktiškesnis yra pirmasis atvejis? Todėl galima prileisti, kad Amerikos kontinentas ilgai netrukus galės susilaukti svečių iš Europos.

Visokių atveju — geriau klausimus išsiaiškinti detaliau, negu gerai nepasiruošus daryti sprendimus. (hlj).

SUDARYTAS KLB POLITINIS KOMITETAS.

Berlyno konferencijai pasiųsta telegrama.

KLB Krašto Tarybos pageidavimu Montrealy sudarytas politinis Komitetas, kurio sudėtin įeina: Leopoldas Baisys, Povilas Jakubauskas, NL red. Jonas Kardelis, kun. dr. Jonas Kubilius, Jonas Leknickas, Aleksandras Lukšas, Povilas Petronis, Vilius Pėteraitis, Pr. Rudinkas, Petras Vaupšas, J. Viliušis, J. Žmuidzinai.

Sausio 29 dieną įvykusiame susirinkime peržvelgti KLB Krašto Tarybos pasiūlytieji Komiteto veiklos pagrindai ir pasikalbėta dėl darbo planų, kuriuos, be užsienio politikos klausimų, projektuojama įtraukti ir politiniai vidaus gyvenimo klausimai. Artimiausiųjų darbų planų projektas nutarta pavesti prezidiumui, kuris išrinktas iš šių asmenų: J. Žmuidzinai, P. Rudinskai ir J. Kardelis, jau pasiskirsčiusio ir pareigomis: J. Žmuidzinai — pirmininkas, P. Rudinskai — vicepirmininkas ir J. Kardelis — sekretorius.

Yra nusistatyta šios komiteto sudėties nelaikyti galutine ir bandyti jį komitetą įtraukti daugiau jėgų, kad komiteto darbas būtų galimai platus, apimant galutinai didesnius Kanados lietuvių sluogsnus ir jų susigrupavimus bei darbų sritis.

Be ko kita, galvojama rasti būdų kaip nors stipriau pažadinti tautiečių minties veiksmingumą, prileidžiant galimy-

bę, kad visose kolonijose būtų steigiami politiniai klubai, kurie svarstytų aktualiuosius klausimus ir jų iškeltomis mintimis dalintųsi su centriniu Politiniu Komitetu. Kol kas tai yra tikrai projektų užuomazga, tačiau politinis Komitetas turi gerų intencijų ir yra pasiryžęs, kiek jėgos ir sąlygos leis, veikti.

Pagal KLB Krašto Tarybos nurodymus, kurie seka iš paskutinės KLB Krašto Tarybos sesijos nutarimų, į Politinio Komiteto uždavinius įeina: vesti politinę akciją už Lietuvos išlaisvinimą, palaikant ryšius su lietuviškaisiais veiksniais Amerikoje ir Europoje, sudarant bendriems tikslams kontaktų su estais, latviais ir kitomis sovietų pavergtomis tautomis, informuojant Kanados vyriausybę ir parlamentą, o taipgi ir Jungtinių Tautų Organizaciją apie mums rūpimus ir svarbius tarptautine prasme klausimus, kurie liečia Lietuvą ir pan.

Politisinis Komitetas pasiryžęs galimybių ribose visa tai ir vykdyti. Pirmame savo posėdyje Politinis Komitetas ir nutarė pasiųsti trims užsienio reikalų ministeriams, dalyvaujantiems dabar Berlyno konferencijoje telegramą, kurioje prašoma įtraukti į konferencijos dienotvarkę Lietuvos išlaisvinimo nuo okupacijos klausimą. Telegramos tekstas dedamas skyrium.

SVEICARIJOS CARITAS SĄJUNGOS AUKA

Šveicarų Caritas Centrinė Luzern'e praneša, kad ji nutarusi skirti Lietuvii Vasario 16 Gimnazijos bendrabučiui pašalpą 10.000.— DM.

Šioji auka skiriama iš „Schweizer Europahilfe“ šiemet su rinktu aukų dalies, kuri priklauso Caritas Sąjungai. Šioji suma Vokietijos Krašto Valdybai paskirta po „Schweizer Europahilfe“ atstovo, p. Schellmann, atsilankymo nupirkti toje Rennhofo pilyje. P. Schellmann kelias valandas nuo duogniai apžiūrėjo pirktuosius namus, jų stovį, planuojamą įrengimą ir buvo tiek patenkintas Krašto Valdybos pirkiniu ir planavimais, kad padėjo ateityje visose Šveicarijos organizacijose remti Krašto Valdybos pastangas.

Tokiu būdu iki šiandien Šveicarijoje Vasario 16 Gimnazijos namams ir įrengimui yra skirtos tokios sumos:

	DM
1. Hilfswerk der Evangelischen Kirchen der Schweiz	10.000
2. Schweizer Europahilfe	15.000
3. Schweizerischer Caritasverband	10.000
4. Schweizerisches Rote Kreuz	20.000

Iš viso DM 55.000

BALFO CENTRO ISTAIGA NAUJAS KLB MONTREALIO APYL. KOMITETAS

formas, kurias Amerikos piliečiai turi užpildyti, norėdami atsikviesti iš Europos tremtinius. Istaiga paruošė instrukcijas, kaip garantijas reikia sudaryti ir išsiuntinėjo šimtus šių formų ir instrukcijų po visą Ameriką (dvidešimtyje valstijų) išsisklaidžiusiems lietuviams. Šie asmenys jau anksčiau kreipėsi į BALFą, prašydami formų ir paaiškinimų.

LIETUVIAI LENKIOJE DAŽNAI KREIPIASI

į BALFą prašydami paramos. Iš jų laišky sprendžiant, gyvenimo sąlygos Lenkijoje yra neįsivaizduojamai sunkios — žmonės gyvena dideliame skurde, darbo gauti negali, neturi rūbų nei avalynės. Už nusiųstas jiems gėrybes atėjo keli ir pa dėkos laišukai.

— Vilniaus Vito vardo kailių siuvimo fabriko vyriausias inžinierius yra Vladas Jurgutis.

— Vilniaus miesto Lenino rajono komiteto sekretorius yra Bulko. Šiame rajone (se namiesčio — geležinkelio stoties pusėje) esančiose mokyk-

sausio 31 d. perėmė pareigas ir pasiskirstė: L. Balzbras — pirm., A. Gražys — vicep. ir kultūros reikalams, A. Vazalinskas — švietimo reikalams, inž. Povilaitis — ryšiams su kitomis tautomis, p. Valiulis — soc. reik., Juozas Lukoševičius — išd. ir kartot. ir I. Kibirkštytė — sekretorė ir informatorė.

Jose esą apie 4000 moksleivių. Jų tarpe komjaunuolių yra 509.

— Ataskaitinių susirinkimų proga, kompartija primena, kad „negalima užmiršti Amerikos pakalikų — buržuazinių nacionalistų kėslu“. Ragina „ryžtingai ir nuolat juos demaskuoti“.

— Birutė Leonaitė yra viena iš naujų Vilniaus operos solisčių. N. Dukštuskaitė, Lietuvos radijofono pianistė nuo 1927 metų, tebėra tose pareigose ir dabar Vilniaus radijofo-

— Želvos MTS mašinistas Ramanuskas nusipirko motociklą, nes pereinamais metais įvykdė 310 proc. jam skirtos normos pusę) esančiose mokyk-

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEMLOCK 7920.

Prenumerata metai:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50	America & S. America \$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15
Pajieškojimų kaina	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

DAUGIAU GEROS VALIOS

Tūli mūsų, lietuviškojo, gyvenimo reiškiniai išsilydo arba išsiveržia, išsibanguoja ir niekaip negali nurimti, nes nerand bent kiek aiškesnio sprendimo.

Žinoma, yra gerai, kad viešai viskas galima aiškinti, dėl visko pareikšti nuomones, pateikti įrodymus, faktus, medžiagas. Dažnu atveju tas padeda neaiškumus išsiaiškinti. Gaila, kad kitais atvejais, tyčia ar nesusivokiant, klausimai taip supainiojami ir sunar paliojami, kad nesugebama su rasti, kaip sakoma, siūlo galo. Ir vietoje išsiaiškinimo atvargos lieka nemalonus kartelis, neaiškumas ir nepasitenkinimas. Tokioje būsenoje maždaug yra atsidūręs Vasario 16 gimnazijos perkimo reikalas, dėl kurio paleista nemaža dulkių.

Atrodo, kad šiam nesusipratimui priežasčių yra davusi P. LB Vokietijos Krašto valdyba, bet ne be to yra ir BALFas.

Kaip ten bebūtų, Vokietijos krašto valdyba nebuvo pakankamai apdairi, kai neišsiaiškinti teisinės perkamųjų namų padėties už juos padarė įmokėjimų. Šis neapdairumas nemaloniai nuteikė visuomenę ir sukėlė tūlių abejonių dėl kitų valdybos veiksmų. Tai, žinoma, kenkia Gimnazijos reikalui, kai dėl jos reikalingumo nėra jokių abejonių. Vokietijos kr. v-bos sukeltoji abejojimai dėl jos veiksmų savime jau atsiliopė BALFui, kuris, deja, padarė per griežtų pareiškimų, kai reikalas galėjo, ir turėjo, būti išsiaiškintas tarpusavy. Neatrodė, kad šia kryptimi būtų buvę padaryti visi žygiai. Viso to pasekmėje jau kilo žodina ir prie kaistinga polemika, kuri taip pas nepasitarnauja gimnazijos reikalui.

Galimybę išsiaiškinti geru ju, susirinkus prie vieno stalo, visada yra, — tik tai reikia geros valios. Šiuo atveju, jei gu jau nesisekė vienam BALFui susikalbėti su Vokietijos Kr. V-ba, tai galima buvo rasti dar tarpininkų. Tokiais galėjo būti VLIKas arba jo kuri įstaiga. Gera valia visada gali padiktuoti būdą ir priemonę.

KL BENDRUOMENES REIKALAI

K. L. B. ŠALPOS FONDO C. KOMITETO 1953 METŲ APYSKAITA.

Praeitieji metai Šalpos Fondo daugumoje buvo organizaciniai metai. Pradžioje metų suorganizuotas C. Komitetas pirmiausia ėmėsi skatinti K. L. Bendruomenės apylinkių valdybų organizuoti Š. Fondo apyl. komitetus arba jo įgaliotinius, aiškinti šelpiamųjų apimtį Vokietijoje, šalpos persiuntimo kelius ir paskirstymo tal kininkus, darbo planą, galimybes gauti paramos iš Kanados ir pan. Gi Bendruomenės apylinkėse savo ruožtu palengva, net iki pat metų galo, organizavosi Š. Fondo apyl. komitetai, kurie poroj apylinkių ikišiol dar nėra suorganizuoti.

Tačiau jau birželio mėn. C. Komitetas paleido šūkį į Kanados lietuvių bendruomenę pasiūsti už 1000 dol. Vokietijoje likusiems tautiečiams cukraus. Cukrus buvo pasirinktas dėl to, kad BALFas neseniai buvo pasiuntęs taukų, o tik šie du produktai teapsimoka su siūsti. Dėka Toronto (atsiuntė 520 dol.), Hamiltono

(200 dol.), Windsor (100 dol.), Port William (70 dol.), Edmontono (50 dol.), Winnipeg (45 dol.), Wellando (40 dol.) apyl. komitetų parodo ryžtumo ir energijos, taip pat tų kolonijų lietuvių duosnumo užsimojimas buvo pasiektas: Kanados lietuvių bendruomenės vardu buvo pasiūsta 13.158 svarai cukraus. Kadangi Š. Fondo apyl. komitetų organizavimasis ėjo laibai palengva, pradžios mokykloms Vokietijoje tepradėta siūsti tik lapkričio mėn., nors buvo nusistatyta jau žymiai anksčiau pradėti remti.

Viso pajamų per 1953 m. C. Komitete gauta:

Iš Š. Fondo apyl. komitetų:

1. Toronto
2. Hamiltono
3. Windsor (100 dol. gimnazijai)
4. Londono
5. Port William (70 dol. gimnazijai)
6. S. Marie
7. Edmonton

TAUTOS FONDAS

TAUTOS FONDO ATSTOV YBES KANADOJE
APLINKRAŠTIS Nr. 1.

Visiems lietuviams, Atstovybės skyriams ir visoms organizacijoms Kanadoje.

- Liečia: 1) Vajus Tautos Fondui,
2) Vasario 16-tos minėjimo aukos,
3) Atstovybės skyrių darbas,
4) Aukos dydžio Tautos Fondui nustatymas,
5) Atstovybės papildymas,
6) Bendradarbiavimo reikalai.

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiais — sąryšis su Vasario 16-tos švente — yra skelbiamas aukų vajus Tautos Fondui, Lietuvos laisvinimo reikalams. Vajus yra pradėdamas vasario 16-tą dieną ir tęsis 2 mėnesius, t. y. iki balandžio mėn. 16 d.

Vajaus metu kiekvienas lietuvis yra prašomas atiduoti savo metinę auką Tautos Fondui. Geriausiai tai padaryti Vasario 16-tos minėjimo metu išsijant kartu su auka ir Lietuvio Pasą bei ženklelius.

Atstovybės skyriai yra prašomi pasirūpinti vajaus pravedimu. Kur jų nėra vajaus pravedimu prašomi pasirūpinti KLB-nės apylinkių K-tai ar vietos organizacijos.

Visus lietuvius, kurie patys negalėtų rasti galimybes paaukoti, vietos vajaus organizatoriai yra prašomi aplankyti namuose. Tas ir būtų vienartinis metuose T. Fondui rinkliavos pravedimas. Šią rinkliavą pravedant prašome dirbti sistematingai, kartu vedant aukotojų sąrašus.

Vasario 16-tos minėjimo metu visuomenės patogumui prie įėjimo platinti Lietuvio Pasus ir ženklelius ir rinkti aukas. Aukų rinkimą pravedus ir atskaičius faktines išlaidas, likusią sumą persiūsti TF A-
parapijos klebonas kun. P. Ra-
gažinskas, kitos dvi tokių di-
rigentų neturi. Visos jos nėra
per daug naringos ir žymi-
dalis jose dalyvaujančių tau-
tiečių yra nariai dviejų ar tri-
jų, dėlto organizuotus lietuvių
visuomenės S. Paulyje yra ne-
daugiau trijų šimtų. Tuo tarpu
S. Paulio mieste, nežinūnt
mums nepalankių statistikų,
visdėlto galėtume priskaičiuoti
dar apie 12.000 lietuvių atei-
vių. O kur jų vaikų?"

(Žinios).

8. Ottawos

9. Winnipeg

10. Rodney

11. Wellando

Viso iš komitetų: 1902.21

1. Iš K. L. Kat. Moterų Dr-
jos Montrealio sk. 140.—

2. Iš K.L.Kat. Moterų Dr-
jos Toronto sk. 50.—

3. Žiburių Spaudos Bvės 15.—

Viso iš organizacijų: 205.—

I špavienių asmenų .. 122.35

Viso gauta: .. 2229.56

Išleista per 1953 metus:

1. Cukrui pasiūsti į Vokie-
tiją
2. Pradž. mokykloms Vokie-
tijoj
3. Vasario 16 d. gimnazi-
jai
4. Šalpai pinigais Vokietij-
joj
5. Rūbų pakavimo medžia-
gai ir presavimo mašinai
padirbti.
6. Raštinės išlaidoms ..

Viso išleista: .. 1698.04

Saldo 1954 m. I. 1 d. 531.52,
iš kurių 300 dol. jau nutarta
pasiūsti pradž. mokykloms Vo-
kietijoje, o likusius palikti, kol
bus išsiūsti rūbai bei apavas.

Pastaba. Čia sumos siūstos
pradž. mokykloms, gimna-
zijai ir šalpai keliais dole-
riais mažesnes, negu fakti-
nai pasiūsta, nes siūsta U.
S. A. doleriais. Vasario 16
d. gimnazijos rėmimas Ka-
nadoje neįeina į Šalpos Fon-
do funkcijas, tam yra Ko-

Neužmirškime atnaujinti
„Nepriklausomos Lietuvos“
prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UZSIPRENUMERUOTI.
TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASCIAUSIU BŪDU:
DEKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAIŠKU
SIŪSKITE ADRESU: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA,
7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTRE-
AL, P. Q. Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę. Kam
patogia, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaida
— Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už
visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraš-
tį gauna barga tol, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.

WINDSOR

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Šių metų Vasario 16 minėji Prialgauskas, solistas Br. Ma
mas rengiamas vasario 14 d. rijošius, instrukturalistai :
Bendroumenės apylinkės val- prof. S. Kairys, J. Pažemis, A.
dyba deda visas pastangas, Dudonis ir kiti. Po koncerto,
kad minėjimas būtų kuo įspū- grojant „Trimitio“ pramogi-
dingesnis ir sėkmingesnis. 12 niam orkestrui, šokiai. Veiks
val. bus pamaldos, po to salė- turtinas bufetas. Laukiama
je iškilmingas minėjimo aktas. daug svečių iš Detroito, Sar-
Pagrindiniu kalbėtoju pakvies- nia, Rodney ir kitur. Pradžia
tas ALTO vicepirm. adv. An- 6 val. v.

Nauja Apylinkės Valdyba.
Naują K. L. B. Windsoro
apylinkės valdybą sudaro: P.
Januška — pirm., P. Dumčius
— vicep. ir švietimo reikalams,
E. Butavičienė — sekretorius
ir S. Pakauskas — išdinininkas.

Dėl savo darbštumo ir ener-
gingos veiklos P. Januška jau
ketvirtuosius metus perrenka-
mas pirmininku. Valdybos ad-
resas: 1133 Moy, Windsor,
Ont. Telef. CL 4-9337.

Revizijos komisiją 1954 m.
sudaro: Edv. Zatorskis, J. Ra-
žauskas ir Vakausas.

Netekome T. F. įgaliotinio.
Tautos Fondo įgaliotinis
Windsoro apylinkė P. Ja-
nuška, š. m. sausio 24 d. dėl
nesveikatos iš šių pareigų pa-
sitraukė. Kor.

PORT COLBORNE, Ont.

ŠOKIŲ VAKARO APYSKAITA.

Port Colborne, Ont., susi-
dariusio „Vasario 16“ Gimna-
zijos Vokietijoje remti komite-
to, surengto 1954 m. sausio
Pajamos:

- | | |
|--|--------|
| 1. Gauta pajamų už parduotą alų ir degtinę | 146.80 |
| 2. Gauta už gražintas tuščias alaus bonkas | 11.00 |
| 3. Gauta už parduotus įėjimo bilietus | 86.50 |
| 4. Gauta iš bufeto ir rūbinės | 21.23 |
| 5. Gauta iš loterijos | 51.21 |
| 6. Gauta už gražintus nesunaudotus bufete produk. | 18.29 |
| Viso: .. | 335.03 |

- Išlaidos:
- | | |
|--|--------|
| 1. Sumokėta už alų ir degtinę | 139.40 |
| 2. Sumokėta už produktus bufetui | 32.39 |
| 3. Sumokėta už loterijai fantus ir kit. | 9.20 |
| 4. Sumokėta nuoma už salę | 30.00 |
| 5. Sumokėta orkestrui | 45.00 |
| 6. Sumokėta įvairios išlaidos (gėrimams leidimo pa-
rūpinimas, padaryti sugadinimai salėje ir kit. smul
kios išlaidos) | 71.55 |
| Viso: .. | 335.03 |

Gautas iš vakaro pelnas su pat nuoširdi k-to padėka Port
Colborne ir kitų vietovių lie-
tuvams už atsilankymą ir
kartu parėmimą veimintėlis lie-
tuvos gimnazijos tremtyje.

Vakaro pajamų ir išlaidų ap-
yskaita su visais pateisina-
mais dokumentais perduoti
KLB Wellando Apylinkės Val-
dybai, kurią kiekvienas susi-
domėjęs Port Colborne lietu-
vis gali matyti.

M. Steigienė
Kasininkas.
Stankevičius
K-to pirmininkas.

St. CATHARINES, Ont.

BUS STATOMA BAZNYČIA.

Visuotiniame parapijos susi-
rinkime, sausio mėn. 10 d., bu-
vo išrinkta bažnytinis komite-
tas: pirm. A. Šetkus, P. Gal-
dikas ir M. Sorius. Naujam ko-
mitetui prieš akis stovi dideli
darbai, nes jau ši pavasarį nu-
matoma pradėti bažnytelės ir
salės statybą.

Vakaras.
Vasario mėn. 6 d., šeštadi-
nį, slovakų salėje, Page ir Wel-
land gatvių kampas, įvyks gra-
žus vakaras, kurį rengia pa-
rapijos komitetas. Scenoje sta-
tomas „Mažasis Didvyris“.

Pradžia 7 val. vakare. Bus bu-
fetas su stipriais ir silpnais gė-
rimais. Šokiams gros geras or-
kestras. Kviečiami St. Catheri-
nes ir tolimesnių apylinkių lie-
tuvai atsilankyti ir linksmai
vakarą praleisti.

Parapijos korespondentas.

■ Vatikano laikraštis „L'Os-
servatore Romano“ aprašoma
Lietuvos bažnyčios padėtis,
persekiojimai, kankinimai, de-
portacijos. Straipsnis ilius-
truotas vysk. Borisevičiaus ir
vysk. Matulionio nuotrauko-
mis.

LIETUVOS VAIZDAI

PASAKOJA NESENAI IS LIETUVOS ATBEGES.

2. Pakeliui į Kauną.

Iš Vilniaus į Kauną ir atbulai vakarą ir rytą kursuoja po dvi poras traukinių. Viena pora normali, kita — dyzeliniai, trijų vagonų. Normaliu traukiniu į Kauną kaskuotuoja apie 14 rublių, bet dyzeliniu kone dvigubai. Tačiau stotyse bilietas gauti sunku, tai visi stengiasi jais apsirūpinti išreigose, bilietų kasose miestuose, tenka tačiau jau brangiau už bilietą mokėti.

Lentvartys ir Paneriuose — kariuomenės bazių apylinkės. Vievi pasiekus, vaikai apspinta traukinius, siūlydami virtus vėžius. Jų kaina pagal dydį, pagal vėžio išvaizdą. Žiūrėti kokia paklausa, kaip atrodo „klientas“, vėžys gali kaskuotuoti nuo 1 iki 2 rublių. Traukiniui išėjus, vaikai vėl metasi į paežerę vėžiai. Sugautus verda skardinėse, rūšiuoja, tampo už kojų, matuoja dydį, lygina, kurs vėžys kiek atneš, ką už tai teks pirkti lauktuvių namiškiams — degtukų, druskos, o gal, mamos prisigerinimui, pajėgs kokį gramą pipirų iš spekulianto iškaulyti, kurių oficialiai Lietuvoje negausime.

Kaišiadorių stotį pradėjo remontuoti 1951 m. rudenį. Bažnyčia tebestovi, atdara. Tebežinomas ir Kaišiadorių vyskupijos vardas.

Praveniškos garsios ten esančia darbo stovykla, kuri kas met plečiama.

Palemone plytinės išplėtos.

Kaunas.

Kauno stotį atidarė 1951 m. — didesnė, augštesnė, ilgesnė. Stoty tunelio nėra. Vytauto prospektas — Lenino gatvė, Kęstučio — Gorkio, L. Aleja — Stalino, Kanto — Majakovskio, Juozapavičiaus — V. Kapsuko, Ukmergės pl. — R. Armijos, Putvinskio — S. Neries ir t. t. Lietuviški vardai visur naikinami.

Petrašiūnuose atstatytas po pieriaus fabrikas ir elektros stotis. „Bitukas“ veikia. Priėmė jį — turbinų fabrikas. Fortai nenaudojami, bet 9-sis aptvertas spygliuotom vielm, aplink stovi sargybos, į jį vyksta ir grįžta dengtos karinės mašinos. Kas ten?

Elektros stotis 1944 m. sugriauta, energiją tiekia Petrašiūnai. Karo muzėjų su krauti miesto muzėjaus ekspozicijos netai ir įvairūs meno kūrinių. Senųjų ekspozicijų nėra. Lan kymas — 50 kap. Nežinomo Kareivio kapas apleistas. Ka-

unų kapai irgi apieisti, bet žmonės vistic dažnai juos geidėm papuošia, ypač vėlinių vakarą. Senuose kapuose laidoti neleidžiama, lavonai keliai. Vėlinių vakarą po 10 val. milicija nuvaiko susirinkusius kapuose ir įsako užgesinti žvakes. Ta proga atsiranda vainikai ir ant Basanavičiaus kapo Rasų kapuose.

Finansų ministerijoje — milicijos mokykla, teisingumo min. — įvairios upių laivyno įstaigos. „Tilkos“ fabriką po karo pavadino „Ramune“, o 1952 m. — K. Požėlos vardu. „Metalas“ dabar Greifenbergerio, Volfo ir Engelmano bravoras — „Raudonoji Pašvaisitė“, „Ragutis“ kaip ir buvo.

Į Vilijampolę medinis tiltas, į Aleksotą — geležbetoninis, vi duryje pakeliamas, bet to niekas nematė. Į Panemunę — kabantis lieptas, ant lynų, dviem praeiti. Juo einančius perspėjimų lentelės išpėja nei ti arčiau vienas kito, kaip 2 m. Kai eini, siūbuoja. Žalasis tiltas atstatytas geležinis, tam siai pilkai dažytas. „Lopšelis“ — kaip ir buvęs. „Pienocentras“ yra. Užkandinėse pernai pradėjo ledus ir purškalus par davinėti. „Pažangoji“ — įvairios įstaigos. Karininkų Ramovėj — rusų karininkų namai. Teatras ten pat, o „Jau nojo Žiūrovo“ teatras — kino „Metropolitain“ patalpose. Medicinos institutas buvusiam med. fakultete. Technikos fakultetas sugriautas, Žemės ūkio ministerijai — įvairių pavinimų institutai. Prieš V. Te atrą mūrinė garbės lenta, kaip ir Vilniuje, su „spartolių“ vardais.

Įgulos bažnyčia atdara; Žalialaknio senoji irgi atdara; na ujoje — prisikėlimo bažnyčioje — „Aušros“ baldų fabriko baldų sandėlis. Veikia Šančių bei Panemunės bažnyčios. Vytauto irgi atdara, lygiai ir Katedra. Uždarytos: Šv. Tre jybės, Jezuitų, buv. „lenkų“.

Iš kinų tik „Daina“ Žalialaknyje uždaryta; jos patalpo se — sporto klubas. „Lyra“ Šančiuose nugriauta. 1951 m. tais pradėjo parengiamuosius atstatymo darbus; Šančių kinas — buv. vokiečių bažnyčioje.

Miesto rotušė — įvairios įstaigos. Šančių garažas veikia, geležinkelio depo neatsta to, dirba lauke. Elevatorius veikia. Buv. prezidentūroje — NKVD kareivinės, o NKVD vyr. štabas, kur saugumas bu vo.

Panemunėje Šv. Roko atlai dai, kad ir ne tokio masto, vy

1954 M. SAUSIO 18—20 D. VLIKO POSEDIS.

VLIKO posėdis, pirminin kaujamas VLIKO pirm. M. Krupaviciaus, visų pirmaus. atliko VLIKO ir V. T. pir mininkų rinkimus: VLIKO pi rm. visais balsais perrinktas M. Krupavičius ir vykdomo sios Tarybos pirm. — visais balsais K. Žalkauskas, V. T. na rių sudėtis palikta ta pati.

VLIKO pirm. M. Krupavičius pranešė, kas daroma Ke turių Konferencijos Berlyne reikalu. VLIKO pirminko įteikiama per Aukštuosius Ko misarus Vokietijoje atitinka mo turinio duos. VLIKas ma no pasiūsti į Berlyną savo ste bėtoją. Mūsų atstovai, susita re su kitais baltų atstovais, padarys reikiamų žygių vyria usybėms Londone ir Paryžiu je. Iš Washingtono žinių dar neturime. Bet tikimasi, kad tokių žygių bus padaryta ir Vašingtone.

VT pirm. K. Žalkauskas da rė bendrą VT veiklos apžval gą. VT dabar turi bendradar bių, kurie įgalina atskiras Tar nybas atlikti patikėtus uždavi nius. Su nemenkais sunku

ksta, žmonės užtvinstą gatves. (Bendrai, visoj Lietuvoj atda ros bažnyčios daug daugiau lankomos sekmadeniais, kaip prieš rusų tvaną).

Lampėdžiai, Karmėlava (pio nierių stovykla), Kleboniskis, Kulautuva nepasikeitė. Zoo logijos sode slankioja pusak lis asilas, apšepęs kupranuga ris, krapštos keletas povų, pa krūmiais puia „normas“ kiš kiai, apsilbausę vilkas ir per simetusi lapė. Jie rodomi už du rublius.

Radioj stotyje — kariuome nė. Radiofonas — Daukanto gatvėje — dirba Vilniaus radio bangomis. „T. Liet.“ vietoj „Kauno Tiesos“.

Bendrai, Kauno miesto gat vės skytės, jokios statybos, niekas miesto ateitimi nesirū pina. Turgai, kaip ir visoj Lietuvoj, vyksta sekmadieniais, krautuvės atdaros, už tai tarnautojai gauna laisvadienį savaitėje.

Uždaras suskirstytas į ketu ris rajonus: Lenino — sena miestis, Stalino — miesto vi durys, K. Požėlos — Panemu nės ir Šančiai ir Vilijampolės rajonas.

Kaunas galima pavadinti lie tuviškiausiu Lietuvos miestu, nes rusų, palyginus su kitais miestais, nedaug, lenkų visai nėra, bet žydų nemaža, — jų daug atvyko iš tolimos Rusi jos, daug grįžo išbėgusių, su sispietė ir spėję slapstydamie si pergyventi vokiečių okupaci ją.

Daugiau bus.

kenkėjų ir yra pasiduodančių priešingai propagandai, na yra ir mažiau susipratusių, ku rie ir reikalo nemato.

Sie pasikalbėjimai man vis kelia mintis: kadgi bent ge ras būrys būtų tokių entuzias tų, kaip Jonas Gaurys, tai mes, Montrelio lietuviai, ne tikiai Lietuvių Namus turėtume, bet „kalnus nuverstume“ „į jūrų gilumas“. Argi mums neuž tekty jėgų ir energijos, kad ir DLK Vytauto klubą padaryti dideliu lietuvišku židiniu, ku riam būtime mes, visi be iš imčių lietuviai, šeiminkais, o ne svetimtaliai, kaip dabar yra? Argi negalima būtų klubas praplėsti, padidinti, kad dar daugiau mūsų ten ra tų sau vietą? Kad ten galėtu me suruošti savo ir vestuves, ir staigmenas, ir šaukus? Vi sa tai juk galima būtų pada ryti. O dabar mokame tūk sančius inkomtakus, o klubo lūšna jau pradeda griūti ir po metų kitų pati miesto savival dybė mums lieps ją nugriauti. Kas tada beliks?

Su Jonu Gauriu įdomu pa sikalbėti, padiskutuoti aktua lius lietuviškus reikalus, dėl kurių jis gyvai siejosi ir jo kiu būdu nenori sutikti su ne lemtu likimu.

Bet kartą teko su juo pasi kalbėti apie jo pačio reikalus, kaip jis Kanadoje kūrėsi. Ir įdomu buvo sužinoti, kad Jo nas Gaurys yra kilęs iš Mikė nų, Viduklės val., Panevėžio apskrities. Į Kanadą atvykęs

pradėjo natūras VLIKO veiklos baras — vadinamasis „propagandos skyrius“.

Santykių su diplomatais pa grandas yra Reutlingeno su sitarimai, kuriuos VLIKas ir diplomatai priėmė.

VLIKO ir diplomatu bendra darbiniai pagrindinių klūčių nera.

Užtikrinantis, kad S. Lozorai us, iš kurio pusės diplomatu skyrimo reikau yra pasireiš kęs nuomonių skirtumas, sa vo nusistatymą reviduos su sitarimo dvasioje. Siemet Va sario 16 d. sukanka 10 metų nuo to laiko, kada VLIKas pa skelbė savo deklaraciją. Visų politinių partijų ir kovos orga nizacijų buvo vieningai pro klamuotas prieš visą pasaulį lietuvių tautos vardu įsipare ijojimas kovoti ir laimėti lais vę ir nepriklausomybę. VLI kas įsipareigojo vykdyti šį is torinį uždavinį. Tą sunkią ko vą VLIKas tęsia ir dabar. Rei kalo šventumas ir pareigos su pratimas yra VLIKO veiklos pagrindas. VLIKas yra pri pažintas mums draugingų val stybių kaip Lietuvos valios rei škejas ir atstovas. Lietuvos iš laisvinimas daugiausia prikau sys nuo tarptautinių įvykių raidos. Laisvinimo organizaci jos pakeitimas Lietuvos išlais viavimo nepageitins. Tik vie ningumas ir visų tautinių jėgų suteikimas padidins svetimųjų pagarbą ir pagalbą.

K. Žalkauskas padarė Lietuvos išlaisvimo Tarybos apžvalgą.

Normalių pradžios mokyklų steigimas dabar sutinka įvai rių klūčių. Šiuo metu iš viso turima 45 vargo mokyklos ir 6 kitokios, bet to, Europoje 2 gimnazijos: Vasario 16 ir sale ziečių. LIT ryšiai su PLB nevienodi. Su kai kuriais kra šiais jie silpni, su kitais — ga na tamprūs. Sunki organiza cinė padėtis švedijos lietuvių didelis susiskaldymas. Panaši padėtis Urugvajuje. Organiza cinių ir veiklos atžvilgiu gal geriausiai susitvarkiusi Austri alijos Lietuvių Bendruomenė. LIT išleido V. Čičiūno „Tauti nįj auklėjimą šeimose“. Susita rus su Free Europe Citizens Service, buvo įsigyta vertin gos lietuviškos literatūros, ku ri išgelbėta nuo sunaikinimo padengė Free Europe Citizens Service. Mums tenka ekspedi cijos išlaidos. Iš viso įsigyta 10.600 egz. 3.000 egz. paskir ti įvairių mokyklų ir bendruo menių mokykloms. LIT tiki si didelės paramos susilaukti iš neseniai suorganizuotos Švietimo Komisijos, kurią su

daro Dr. A. Rukša, A. Giedraitis ir A. Venclouskas. Jos uždavinys — inspiruoti tinka mą vadovėlių leidimą, sudary ti ir derinti Vargo Mokyklų programas, įieškoti būdų ir metodų mokyklų efektingai veiklai. Kersteno komisijai is Vak. Vokietijoje gyvenančių lietuvių LIT sudarė 140 paro dymų.

Informacijos Tarybos pranešimą

padarė M. Gelžins. IT dabar sudaro 2 skyriai: Spaudos ir radio. Spaudos Sk. leidžia 3 k. per mėnesį reguliariai Lietuvos Informacijos lietuvių k., 2 k. leidžiamas vokiečių k. Elta-Pressedienis. Dabar spaudoj yra 2 brošiūros prancūzų k.: „Les martyrs de Lithuanie“ ir „Le sort des Pays Baltes“. Radio-Propagandos Skyrius duoda medžiagos šiems radio fonams: Voice of America, Miunchene, Radija Vatikano, Radijo Roma, Radio Free Eu rope, Radio RIAS.

Užsienio Reikalų Tarybos pranešimą

darė dr. P. Karvenis. Svarbia usias URT uždavinys — būde ti Lietuvos išlaisvinimo sar gyboje, stropiai sekti pasauli nių įvykių raidą ir kiekvieną pasitaikančią progą išnaudoti mūsų laisvinimo akcijai plėsti. Šia linkme mūsų parengtas me morandumas Jungt. Tautoms apie Baltijos valstybių turėtą patirtį su Sovietais, išvetus 3 kalbas, išsiuntinėtus įvairių kraštų žymesniems valstybės vyrams, mokslo, bažnyčių ir visuomeninio gyvenimo autori tetams. Dabar rengiamasi iš leisti anglų vokiečių ir pranc ūzų kalbomis mūsų turėtų su Sovietais sutarčių tekstus, ku rie bus naujas reikšmingas gin kas Sovietų tikrajam veidui demaskuoti. Per Augštuosiu: Komisarų įteiktos JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos už sienio reikalų ministeriams no tos, prašant, kad iš Sovietų bū tų pareikalauta atitraukti kariuomenę iš mūsų krašto ir lie tuvių tauta įgalinta atstatyti visišką suverenumą. Su mūsų diplomatais susitarta, kad už sienio politikos srityje daromi žingsniai privalo būti suderin ti. Iš mūsų diplomatų pusės URT keliamų reikalų atliki mas vyksta gana sklandžiai. URT manymu, sunku būtų iš Europos vadovauti JAV varo mai Lietuvos laisvinimo poli tikai ir iš JAV nėra įmanoma vadovauti Europos veiklai: vienas ratas turi sukis JAV se, kitas — Europoje. Ame rikos fronte didžiausios mūsų jėgos. VLIKas yra Europos pirmose ir atsakingose pozi cijose. Su LLK pirmininku su sitarta, kad svarbesnieji žy

giai iš JAV turi būti atlieka mi VLIKO vardu, kaip vyriaus iosios politinės vadovybės.

Užmegztas kontaktas su ki tų kraštų egzilniais veiks niais. Pranešta, kad LESTA Strasburgė prancūzų valdžios organų oficialiai įregistruota. Daryta žygių, kad Pabaltijo kraštų piliečiams pabėgėliams peržengiant sieną būtų taiko mos visos lengvatos, kurias Europos valstybės taiko savo piliečiams. Mūsų Europinio Sąjūdžio Taryba yra įėjusi į Europinio Sąjūdžio Centrą kaip pilnateisis narys. Pasauli nę politiką pradeda eiti mu ms palankia kryptimi. Kerste no rezoliucija yra tas tasikas, kuris atneša politikos persilau žimą mūsų naudai. Pabaltijo valstybių problema dabar įjun gta į didžiosios politikos aktu alijas. Dr. P. Karvelis padarė politinės padėties įvertinimą. Konstatuotas padėties mūsų atžvilgiu pagerėjimas. Dary tas pranešimas vokiečių Rytų politikos klausimais, kuris su diduria su mūsų interesus. Ar timiausiame VLIKO posėdy je VT įpareigota vokiečių Rytų politikos klausimais duoti papildomą studijinį pranešimą.

Finansų Tarybos pranešimą padarė T. Šidžiškis. Tautos Fon do lėšų rinkimas sutinka di desnių sunkumų. Priežastys įvairios, bet pesimizmui pagrindo nėra.

VLIKO statuto svarstymas ir pirmojo pusmečio sąmatos apyskaita nutarta atidėti. Nu tarta, kad Tautos Fondo val dyba turi kas mėnuo daryti Vykd. Tarybai smulkų prane šimą apie savo veiklą. VLIKO ir Mažosios Lietuvos Tarybos politinė veikla nutarta sude rinti.

MIRĘ LIETUVIŲ BIČIULIS PROF. M. NIEDERMANNAS

Sausio 12 d. Neuchatelyje mirė, eidamas 80-tuosius am žiaus metus, prof. Dr. Maxas Niedermannas. Jo laidotu vė se sausio 15 d. dalyvavo Švei carijos Lietuvių Bendruome nės tarybos pirm. Dr. A. Ge rnutis ir vicep. Dr. E. Vaitkevi čiūtė. Bendruomenės vardu buvo padėtas lietuvių tautnių spalvų kaspino papuoštas va nikas. Velionies šeimai buvo taip pat pareikšta VLIKO ir Vykd. Tarybos vardu užuojau ta.

Prof. Niedermanno asmenyje lietuvių tauta neteko nuosir daus bičiulio ir didelio mūsų gimtosios kalbos žinovo.

— Miško prekybos sandė liai pradėjo pardavinėti sude damus namus, trijų kambarių su virtuve ir veranda. Per me tų ketvirtį numatoma paten kinti 25 užsakymai.

nr., ir jau turi ne tikitai savo namus, bet ir išvystęs groseri ją-krautuve, turi savo automo bilį ir gyvena su uošvais pp. Burbais, kaip tikras buržuas.

Kaip žinoma, pradžioje į Ka nadą buvo įsileidžiami tikiai viengungiai. Antanas buvo užsirašęs į Kanadą. Bet ve liau pasirodė, kad jis turi visą šeimą... Susidarė tūlų nema lonumų emigracijos įstaigje. Bet galvė gale visus klūtys bu vo nugalėtos ir abu broliai susitiko Montrelio geležinke lių stoty, po ilgų nesimatymo metų.

Žinoma, Jonas Antanui pa dėjo ir prasikurti ir įsikurti. Kuris dabar jų tvirtesnis ka nadietis, jie patys geriau žino, bet yra faktas, kad naujakana dietis labai gerai „pasilaiko“, kaip ir jo „sponsorius“ Jonas.

Reikia pasakyti, kad Jonas Gaurys su žmona, ne tikiai, kaip sakytą, Montrelio Lietu vių Namų susikūrimo entuzias tai, bet ir konkretūs žmonės. Jie yra susirūpinę, kad jų duk ra išaugtų ir gera lietuvaite, ir išauklėta asmenybė, ir išmoks linta, kiek tiktai galima. To dėl jau dabar rūpinasi ir muzi kės mokyti, kaip ir Antano damasi judria, linksma, nuo lat žaidžiančia 7 metų merg yte.

— O vis dėlto Lietuvių Na mus mums reikia išgyti! — jau atsiveikindamas Jonas Gaurys vis dar kartojo man tvirtai ir įtikinamai.

Kaip kurėsi Kanadoje lietuviai

46. LIETUVISKI MONTREALIO ENTUZIASTAI.

— Tai kaipgi su Montrea liu Lietuvių Namais, — kiek vieną susitikimą mane vis kla usia ir kalbina Jonas Gaurys, kurio namai yra Ville LaSalle, Broadway 7577 numeris.

— Nesu tų namų organiza vimo valdyboje ir apie juos tiek nežinau, kiek ir Tamsta.

— Ale, broliuk, mums Lie tuvių Namai labai reikalingi. Jie mums būtini. Mums reik ia visiems susiburti ir grei čiau tuos namus įsigyti. Tik tai pamanykite, kas bus su m ūsų jaunimu, jeigu nebus lietu vių židinio, kuris būtų jauni mui patrauklus, mielas, savas, kuriame jis rastų vietą laiką naudingai ir mielai praleisti ir tuo pačiu — laikytis lietu viškoje atmosferoje... — ma ne prisipyręs įkalbinėja p. Jonas Gaurys.

— Aš su jumis visiškai su tinku, — sakau, — bet ne toki entuziastai visi lietuviai. O jų tarpe yra ir tokių, kurie tyčia kenkia tam sujamumui įsigyti Lietuvių Namus, — imu aiškin tis.

— Tai, gal, tiktai komunis tai to nenori, — spiriasi J. Gaurys.

— Jie pirmieji, — tas tei sybė. Bet ir ne komunistų gretos nevieningos. Daugu mas, iš toliau žiūrint, atrodo

geri lietuviai, patriotai, bet kai reikia burtis į krūvą, nes tiktai būdami vienybėje gali me ką nors didesnio ir svar besnio nuveikti, — taip ir iš nyksta patriotizmas ir vieny bė, ir mes subyrame, „kaip žydo bitės“, kaip dabar ne šiojamas vėjo sniegas, — imu teigti p. Gauriui.

— Bet, broli, tai jau ne patriotų darbas, jeigu taip yra... suabejoja p. Gaurys, ir niekaip negali sutikti, kad taip yra.

— Bet gi Lietuvių Namai yra mūsų, lietuvių, gyvybės klausimas, ir kas gali neprisi dėti prie jų įsigijimo?!.. Komunistai — suprantama, bet kas gi daugiau?

— Ir to jau pakanka. Jie skleidžia visokius gandus, pra simanymus apie „dypukus“, kad, girdi, jie paimsi klubą į savo rankas ir išmesią senuo sius lietuvius... Jie, tai per gimines, tai per naivesnius pa žįstamus skleidžia nepasitike jimą, ir nors tas tiesiogiai ir ne veikia reikalo, bet netiesiogiai neapykanta ir nepasitikėjimas skleidžiamas ir numušamas en tuziazmas, ardoma vienybė, ir ardomas visas geras darbas...

— O vis dėlto Lietuvių Na mai yra būtinai reikalingi...

— Jie kaip negali sutikti, kad yra

kenkėjų ir yra pasiduodančių priešingai propagandai, na yra ir mažiau susipratusių, ku rie ir reikalo nemato.

Sie pasikalbėjimai man vis kelia mintis: kadgi bent ge ras būrys būtų tokių entuzias tų, kaip Jonas Gaurys, tai mes, Montrelio lietuviai, ne tikiai Lietuvių Namus turėtume, bet „kalnus nuverstume“ „į jūrų gilumas“. Argi mums neuž tekty jėgų ir energijos, kad ir DLK Vytauto klubą padaryti dideliu lietuvišku židiniu, ku riam būtime mes, visi be iš imčių lietuviai, šeiminkais, o ne svetimtaliai, kaip dabar yra? Argi negalima būtų klubas praplėsti, padidinti, kad dar daugiau mūsų ten ra tų sau vietą? Kad ten galėtu me suruošti savo ir vestuves, ir staigmenas, ir šaukus? Vi sa tai juk galima būtų pada ryti. O dabar mokame tūk sančius inkomtakus, o klubo lūšna jau pradeda griūti ir po metų kitų pati miesto savival dybė mums lieps ją nugriauti. Kas tada beliks?

Su Jonu Gauriu įdomu pa sikalbėti, padiskutuoti aktua lius lietuviškus reikalus, dėl kurių jis gyvai siejosi ir jo kiu būdu nenori sutikti su ne lemtu likimu.

Bet kartą teko su juo pasi kalbėti apie jo pačio reikalus, kaip jis Kanadoje kūrėsi. Ir įdomu buvo sužinoti, kad Jo nas Gaurys yra kilęs iš Mikė nų, Viduklės val., Panevėžio apskrities. Į Kanadą atvykęs

pradėjo natūras VLIKO veiklos baras — vadinamasis „propagandos skyrius“.

Santykių su diplomatais pa grandas yra Reutlingeno su sitarimai, kuriuos VLIKas ir diplomatai priėmė.

Užtikrinantis, kad S. Lozorai us, iš kurio pusės diplomatu skyrimo reikau yra pasireiš kęs nuomonių skirtumas, sa vo nusistatymą reviduos su sitarimo dvasioje. Siemet Va sario 16 d. sukanka 10 metų nuo to laiko, kada VLIKas pa skelbė savo deklaraciją. Visų politinių partijų ir kovos orga nizacijų buvo vieningai pro klamuotas prieš visą pasaulį lietuvių tautos vardu įsipare ijojimas kovoti ir laimėti lais vę ir nepriklausomybę. VLI kas įsipareigojo vykdyti šį is torinį uždavinį. Tą sunkią ko vą VLIKas tęsia ir dabar. Rei kalo šventumas ir pareigos su pratimas yra VLIKO veiklos pagrindas. VLIKas yra pri pažintas mums draugingų val stybių kaip Lietuvos valios rei škejas ir atstovas. Lietuvos iš laisvinimas daugiausia prikau sys nuo tarptautinių įvykių raidos. Laisvinimo organizaci jos pakeitimas Lietuvos išlais viavimo nepageitins. Tik vie ningumas ir visų tautinių jėgų suteikimas padidins svetimųjų pagarbą ir pagalbą.

K. Žalkauskas padarė Lietuvos išlaisvimo Tarybos apžvalgą.

Normalių pradžios mokyklų steigimas dabar sutinka įvai rių klūčių. Šiuo metu iš viso turima 45 vargo mokyklos ir 6 kitokios, bet to, Europoje 2 gimnazijos: Vasario 16 ir sale ziečių. LIT ryšiai su PLB nevienodi. Su kai kuriais kra šiais jie silpni, su kitais — ga na tamprūs. Sunki organiza cinė padėtis švedijos lietuvių didelis susiskaldymas. Panaši padėtis Urugvajuje. Organiza cinių ir veiklos atžvilgiu gal geriausiai susitvarkiusi Austri alijos Lietuvių Bendruomenė. LIT išleido V. Čičiūno „Tauti nįj auklėjimą šeimose“. Susita rus su Free Europe Citizens Service, buvo įsigyta vertin gos lietuviškos literatūros, ku ri išgelbėta nuo sunaikinimo padengė Free Europe Citizens Service. Mums tenka ekspedi cijos išlaidos. Iš viso įsigyta 10.600 egz. 3.000 egz. paskir ti įvairių mokyklų ir bendruo menių mokykloms. LIT tiki si didelės paramos susilaukti iš neseniai suorganizuotos Švietimo Komisijos, kurią su

daro Dr. A. Rukša, A. Giedraitis ir A. Venclouskas. Jos uždavinys — inspiruoti tinka mą vadovėlių leidimą, sudary ti ir derinti Vargo Mokyklų programas, įieškoti būdų ir metodų mokyklų efektingai veiklai. Kersteno komisijai is Vak. Vokietijoje gyvenančių lietuvių LIT sudarė 140 paro dymų.

Informacijos Tarybos pranešimą padarė M. Gelžins. IT dabar sudaro 2 skyriai: Spaudos ir radio. Spaudos Sk. leidžia 3 k. per mėnesį reguliariai Lietuvos Informacijos lietuvių k., 2 k. leidžiamas vokiečių k. Elta-Pressedienis. Dabar spaudoj yra 2 brošiūros prancūzų k.: „Les martyrs de Lithuanie“ ir „Le sort des Pays Baltes“.

Radio-Propagandos Skyrius duoda medžiagos šiems radio fonams: Voice of America, Miunchene, Radija Vatikano, Radijo Roma, Radio Free Eu rope, Radio RIAS.

Užsienio Reikalų Tarybos pranešimą darė dr. P. Karvenis. Svarbia usias URT uždavinys — būde ti Lietuvos išlaisvinimo sar gyboje, stropiai sekti pasauli nių įvykių raidą ir kiekvieną pasitaikančią progą išnaudoti mūsų laisvinimo akcijai plėsti. Šia linkme mūsų parengtas me morandumas Jungt. Tautoms apie Baltijos valstybių turėtą patirtį su Sovietais, išvetus 3 kalbas, išsiuntinėtus įvairių kraštų žymesniems valstybės vyrams, mokslo, bažnyčių ir visuomeninio gyvenimo autori tetams. Dabar rengiamasi iš leisti anglų vokiečių ir pranc ūzų kalbomis mūsų turėtų su Sovietais sutarčių tekstus, ku rie bus naujas reikšmingas gin kas Sovietų tikrajam veidui demaskuoti. Per Augštuosiu: Komisarų įteiktos JAV, D. Britanijos ir Prancūzijos už sienio reikalų ministeriams no tos, prašant, kad iš Sovietų bū tų pareikalauta atitraukti kariuomenę iš mūsų krašto ir lie tuvių tauta įgalinta atstatyti visišką suverenumą. Su mūsų diplomatais susitarta, kad už sienio politikos srityje daromi žingsniai privalo būti suderin ti. Iš mūsų diplomatų pusės URT keliamų reikalų atliki mas vyksta gana sklandžiai. URT manymu, sunku būtų iš Europos vadovauti JAV varo mai Lietuvos laisvinimo poli tikai ir iš JAV nėra įmanoma vadovauti Europos veiklai: vienas ratas turi sukis JAV se, kitas — Europoje. Ame rikos fronte didžiausios mūsų jėgos. VLIKas yra Europos pirmose ir atsakingose pozi cijose. Su LLK pirmininku su sitarta, kad svarbesnieji žy

Mokslo-technikos naujienos

MAISTAS SU PENICILINU

Ligšiol į maistą buvo pridami vitaminai. Pav., Kanadoje įstatymais yra nustatyta, kiek turi būti į duoną įdėta vitaminų.

Dabar pradėtas tyrinėti į maistą dėjimas penicilino. Dvi dešimtyje žemės ūkio tyrimo stočių D. Britanijoje daromi bandymai su gyvuliais davę pasauliui nuostabų patyrimą.

Patirta, kad įmašius kiaušinėms į maistą penicilino, galima labai pagreitinti kiaušinių augimą — apytikriai vėnu trečdaliu. Tokių kiaušinių mėsa nieku nesiskiria nuo normaliai augintų kiaušinių mėsos.

Bandymai su Aureomicinu parodė, kad kiaušinėms, kurios gavo Aureomicino, per tris mėnesius priaugo 27 sv. daugiau už tas, kurios jo negavo.

Skotijos jūroje ir Windermere ežere daromi bandymai su žuvimis. Naudojamos specialios „trašos“, kurios nuostabiai pagreitina žuvų augimą ir veisimąsi.

Cambridge daromi bandymai su preparatu „sera“. Šis preparatas skatina augalų augimą ir saugo juos nuo įvairių ligų. Preparato pagalba išauginti runkeliai didesni už futbolą. Žieminiai kopūstai nuo jo pasidaro atsparūs šalčiams.

Stropiai tiriama chromosomų (t. y. ląstelių baltyminių medžiagų, vaidinančių tam tikrą rolę ląstelėms dauginantis) problema. Mertono tyrimo stoties laboratorijoje pavyko Rentgeno pagalba chromosomus suskaldyti ir, naudojant kombinaciją su cochicinu, dvigubai pagreitinti augalų augimą. Šiuo metodu išauginami didesni vaisiai ir gražesnės gėlės.

Mokslininkai mano, kad ateityje jie pajęs „prijaukinti“ gamtą ir reguliuoti augalų ir gyvulių augimą kaip tinkami.

Tat, 1954 metais laukime duonos, pieno, sviesto ir sūrių su penicilinu arba aureomicinu.

RASTI 5 TUKSTANČIŲ METŲ GRIAUCIAI

Bavarijos pelkėse, netoli Bambergio miesto, Vokietijoje, surasti akmeninio amžiaus 40 vyrų griaučiai. Įdomu, kad tie vyrai buvo palaidoti

virš kapo, kur anksčiau būdavo palaidotos nuo 6 iki 14 metų mergaitės.

Ši atkasta laidojimo vieta priskiriama 4000 m. prieš Kristaus gimimą laikotarpiui ir vokiečių mokslininkų teigimu — tai yra pats didžiausias priešistorinių laikų kapinynas, koki ikišiol vidurinėje Europoje buvo pavykę užtikti.

KAIP ŽMONĖS PERGYVĖ NA LAIKĄ.

Laiką matuoja laikrodžiai, bet ji matuoja ir žmogaus jausmas. Pastarasis matas labai netikslas ir nevienodas. Žmogui, kuris dirba ką įdomaus, laikas praėina greičiau. Laiko pergyvenimui atsiliepia taip pat žmogaus sveikata, amžius, lytis. Žmonės, kurie turi augstų būty praėjusios kaip trys dienos. Jei su tokiu pacientu kalbėsi valandą, jam rodysis, jog esi kalbėjęs tik ketvirtį valandos.

Seniems, turintiems apie 60 metų, atrodo, kad laikas eina penkis kartus greičiau, nei vaikams. Esą tai dėl to, kad vaikai kas per tą laiką daug daugiau patiria reikšmingų ir turi pergyvenimų negu suaugę. Ne be reikalo taip sunku vaiką ilgai vienoj vietoj sulaikyti. Kur jis išbuvo vieną valandą, jis turi pergyvenimų tiek, kiek senis išbuvo kelias valandas. Moterims laikas praėina greičiau negu vyrams. Sveikam valandos eina greičiau negu ligoniui.

Gydytojai mano, kad toks laiko pergyvenimas atitinka žmogaus organizmą. Žaizda, kuri 60 metų žmogui užgyja per tris mėnesius, jaunuoliui užgyja per mėnesį, o 16 metų vaikui per porą savaitių. Tai gi laikas pergyvenamas atvirkščiai proporcingai organizmo gajumui.

KAS SKAITO „NEPRIKL. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

DR. JUOZAS KAŠKELIS

Komnizmo ideologijos tikrovė

XIV.

VII.

KOMUNIZMAS IR TERORAS.

Komunizmas (ypač bolševistinis komunizmas) ir teroras — tai dvi neatskiriama sąvokos. Komunistai Rusijoje per keletą dešimčių metų terorą išugdė iki neišpasakyto rafinuotumo. Užtat šiandieną kaip bemėgintų „raudonoji Maskva“ dangstytis, vis viena jau nebegali nuslėpti, kad komunizmas be teroro negali egzistuoti ir todėl jei dar kas nors kalba apie kažkokį „pasikeitusių“, „sužmoniškęs“, teroro tariamai atsisakiusi komunizmą, tai jis kalba netiesą ir žiauriai apgaudinėja klausančius.

Mes, lietuviai, visą tai patyrėme savo kailiu. Mes ištisus metus nebuvome ir dabar likusieji tėvynėje nesą šeiminingais nei savo žemeje, nei savo ūkiuose, nei įstaigose, nei šeimose. Šeiminingai Lietuvoje pirmos okupacijos metu buvo tik komunistai ir viena mažuma, o mes tebuvome ir mūsiškiai dabar tebėra tik paskutiniai pastumdėliai, be to dar nuskirti visiškai išnaikinimui, visiškai nušlavimui nuo žemės paviršiaus. Tas šlavimas Lietuvoje prasidėjo su komunizmu įsigalėjimu valdžioje. Ištisos lietuvių tautos kraujo upės nutekėjo, tačiau tai buvo tik pradžia. Koks likimas mus laukė, galima matyti iš rusų tautos likimo. Ten komunizmas rusų tautą paverė pačia biedniausia ir labiausiai atsilikusia visame pasaulyje (organizuota) tauta.

Lietuviai tremtiniai, laimei tei gyveno tik vienerius komunistinės okupacijos metus, tačiau ir to buvo per daug įsitikinti, jog tarp komunistinės teorijos ir jų darbų yra neužpildoma praraja; jog praktikoje komunizmas neša milijonams žmonių skurdą bei badą; jog milijonų nekaltų žmonių kraujas liejamas tam, kad saujelė valdžios trokštančių komunistų vadų galėtų tą valdžią savo rankose išlaikyti.

Komunistinėje santvarkoje žmogaus individualybė nužudoma, žmogaus iniciatyva užgniaujama, žmogaus tikėjimas paminamas po kojomis. Ten iš žmogaus padaromas automatas, kuris neturi drįsti galvoti, kuris turi būti klusnus įrankis visagaliui raudonosios Rusijos vadų rankose. Kiekvienas, kuris nėra toks automatas, laikomas komunistų priešu ir turi būti sunaikintas. Šis naikinimo uždavinys yra pavestas NKVD. Šioji įstaiga stengiasi užsitioti, ką atskiras sovietų pilietis daro, ką jis galvoja, ką gali padaryti. Ši įstaiga kovoja tiek su atskirų piliečių darbais, tiek su jų galvojimu, svajonėmis, tikėjimu, su viskuo, kas protinga, galvojančią ir jaučiantį žmogų skiria nuo gyvulių bandos, kuri komunistams yra žmonių bendruomenės, „žemiško rojaus“ idealas.

Jau pačioje savo pradžioje komunizmas savo likimą atidavė į tos įstaigos rankas, o ji milijonų žmonių nužudymu ir kankinimu komunizmą išlaikė. Ji ten pasidarė augščiausia valdžia, vyriausias šeiminingas, kuris ne kartą kišosi į komu-

KULTURINĖ KRONIKA

MONTREALY BUS DIDELIS KONCERTAS.

Numatoma, kad Montrealy, Delaware Universitetas ir Rochesterio Meno Galerija. Dailininkas gyvena Rochesteryje. — Australijos lietuvių dailininkai Sydneyje premijas laimėjo: dail. V. Meškenas už šeimos portretą, skulpt. T. Zi karas už Rūpintojelį ir dail. H. Salkauskas už lino raizinį Trys moterys.

LIETUVIŲ DARBININKŲ DRAUGIJOS KONKURSO REIKALU.

LDD ruošiasi organizacijos ir „Darbo“ žurnalo vajui praveisti ir paskelbė konkursą straipsniams, agituojantiems už šią organizaciją. Vajaus komisija gauna nusiskundimų, kad konkursui buvo paskirtas per trumpas laikas (iki vasario 1 d.). Vajaus komisija nutarė jį reikalavimą patenkinti. Taigi šiuo pranešame, kad konkurso laikas pratęsiamas iki šių metų kovo 1 d. Konkursui taikomos straipsnius prašome siųsti adresu: LDD Vajaus Komisija, 636 East Broadway, So Boston 27, Mass.

DAILININKO DARGIO LAIMĖJIMAI.

Atvykęs iš tremties į JAV, dailininkas Alfonsas Dargis jau turėjo savo kūrinių parodas 7 miestuose.

Jo grafikos darbų jau yra įsigiję šie JAV muzėjai: New Yorko Modernaus Meno Muzėjus, Philadelphiaus Muzėjus, Nebraskos Universitetas, jai, tautiečių nuolat ragina-

LEIDŽIA BRAZILIJOS LIETUVIŲ VADOVĄ.

„Žinių“ redakcija ir leidėja, tautiečių nuolat ragina-

Dalis jūsų, kurie šiandien išsikūrė Kanadoje ar kuriame nors kitame patogesniame krašte, buvute kadaise D. Britanijoje, o beveik visi iškilote iš Europos. Ar jums nebūtų įdomu, kaip čia gyvena, dirba, kovoja ar lietuviškumo kibirkstėlę tebe-pūkšto tie, kuriuos jūs palikote čia gyventi gal ir ne taip patogiai, gal ir ne taip sūčiai?!

Todėl palaikykite nuolatinį ryšį su mumis — prenumeruokite ir skaitykite

EUROPOS LIETUVIŲ

vienintelį Europos kraštų ir D. Britanijos lietuvių savitiraštį, kuriame atsispindi mūsų gyvenimas ir kuris taip pat plačiai atso visais svarbiausiais klausimais. EUROPOS LIETUVIJE rasite daug medžiagos, kurios kituose neužtiksite. Europos Lietuvių šiandien skaito visame pasaulyje pasklidę lietuvių: Anglijoje, Australijoje, Amerikoje, Argentinoje, Kanadoje, Belgijoje, Olandijoje, Danijoje, Prancūzijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Vokietijoje.

Paprašykite susipažinimui, parašydami Europos Lietuvių atstovui Kanadoje:

Mr. A. KUOLAS, 143 Claremont Str., Toronto, Ont.

Arba užsisakykite bet kuriam laikui „Europos Lietuvių“ administracijoj: 43, Holland Park, London W. 11. England. Metams — 6 dol.

nistų vyriausybės reikalus, prieš kurį toji vyriausybė pati ne kartą drebojo ir kuriam daugelį kartų turėjo nusileisti.

Toji įstaiga, pradžioje sutrumpintai vadinama „Čeka“ (Ypatingoji komisija) savo ideologines šaknis turi Markso (Mordache) moksle. Leninas terorą padarė viena komunistinės „religijos“ dogmą, kurią tai buvo „kardas darbo klasei apginti nuo išnaudojtojų“. Pačių komunistų ideologų (Kautskio bei kitų) žodžiais, komunistinis teroras komunistams yra ir bus valdymo priemonė.

Pirmaisiais metais toji įstaiga, kurios vien vardas pasibaisėjimą sukėlė žiauriausiais būdais nužudė tūkstančių tūkstančius nekaltų žmonių. Tai yra išnaikino visą Rusijos inteligentiją, išžudė ir badu numarino milijonus rusų ūkininkų, išnaikino didesnę dalį Ukrainos, Baltgudijos, Karelijos bei kitų „laisvųjų respublikų“ gyventojų. Laikui bėgant, kad apgautų lengvatikus, ji keitė savo vardą. Pradžioje, kaip minėjome, ji vadinosi „Čeka“, paskui vieton jos atsirado „GPU“, vėliau NKVD bei NKGB. Tačiau tai buvo tik „iškabos“, o ne esmės pakeitimas. Kaip 1917 metais, taip ir šiandien toji įstaiga vadovaujasi tais pačiais ideologiniais dėsniais. Komunistai tą savo „valstybinio teroro įrankį“ visą laiką vadinam kardu, nukreiptu prieš kontrevoliuciją, spekuliaciją ir sabotažą. Ištikrųjų gi, šis kardas yra nukreiptas į visus „tarybų saulės šildomus“ piliečius. Tai yra įrankis, kurio padedami komunistai įgyvendina visus savo beprotekusius sumanymus (pavyzdžiui Baltijos — Baltosios jūros, bei Maskvos — Volgos kanalų statybą), kurio padedami, kuriam nors sumanymui nepavykus, jie stengiasi surasti savo nepasisekimą tariamus kaltininkus, kad juos sunaikintų. Komunizmas visuomet turi būti neklaidingas (Tik, visų nusteibimui, Malenkovas pirmą kartą parodė, kad ir Stalinas bei komunistinė valdžia klydo, panaikindamas iškeltą prieš 9 Maskvos gydytojus bylą, prisipažindamas, kad iš tų gydytojų prisipažinimas kaltais yra išgautas neteisingai. . .) Jei kas nors nepasiseka, toji įstaiga kaltininką turi išgalvoti, jį kankinti ir priversti priimti nesamas kaltes. Bet tos įstaigos vaidmuo tuo dar nėra baigtas. Fabrių darbininkų pavertimas tikrais vergais, o ūkininkų — baudžiauninkais, laisva žmonių valia negalima buvo įvykdyti. Tai priešinga žmonių prigimčiai ir yra grįžimas į barbariškų laikus. Reiškia, tokius dalykus galima buvo įgyvendinti tik smurtu ir teroru. Užtat sovietuose tai įvykdė Čeka — GPU — NKVD — NKGB vardu vadinama įstaiga, valstybinio teroro vykdytoja įstaiga. Ši organizacija komunistų rankose yra ne tik policinis bei keisto įrankis priešams, bet ir politinis įrankis komunizmo tikslams siekti krašto viduje ir savo antižmogiškoms idėjoms skleisti užsieniuose, panaudojant kaip pagrindinę veikimo priemonę, terorą. Aišku, jog toji įstaiga vykdydama tokius didelius uždavimus, turi būti labai plati ir išsišakojusi organizacija, turi visur turėti savo atstovus bei agentus, tiek viduje, tiek ir užsienyje.

GPU—NKVD centras yra Maskvoje, Lubiankos aikštėje. Jis užima visą miesto kvartalą, kuriame yra tos įstai-

mi, studijuoja būdus ir galimybes išleisti Brazilijos Lietuvių Vadovą. Tai būtų didelė, kokių 300 puslapių knyga. Joje tilptų svarbesnių Brazilijos lietuvių gyvenimo momentų aprašymai, trumpa tautiškai kultūrinės veiklos apžvalga. Turėtų būti lietuvių amatininkų, pramonininkų, prekybininkų, kitų įvairių biznierių, namų savininkų ir darbininkų skyriai. Trumpai sakant, tas vadovas turėtų nurodyti, kas kur gyvena ir ką dirba.

Kad būtų lengviau orientuotis, ką reikia siųsti, žemiau pateikiamas siųstinių dalykų sąrašas.

1. Archyvinė medžiaga: Organizacijų protokolų knygos, kongresų, konferencijų ir kitų suvažiavimų protokolai ir kt. Vienuolynų, parapijų, organizacijų, įstaigų, įmonių ir pavienių asmenų archyvai ir kt. Iš laikraščių iškarpos. Rengimų parodų, vaidinimų ir minėjimų — akademijų plakatai, bilietai, kvietimai programoms, katalogai ir kt. Laimėjimų moksle, sporte ir kitur pažymėjimai. Pasakytų kalbų, giesmių, dainų ir muzikos plokštelės (records) ir magnetinių būdu užrašymai (tape recordings, wire recordings). Įvairių įvykių filmos, fotografijų negatyvai ir klipsės. Rankraščiai. Laiškai. Laiškų blankai ir vokai su lietuviškais vaizdeliais ir lietuviškais įrašais. Lietuviškos atvirutės. Parašyti atsiminimai, veiklos istorijos ir kt.

2. Bibliografinė medžiaga: Lietuvių parašyta bet kuria kalba spauda. Apie lietuvių kitataučių parašyta spauda. Spauda lietuvių išleista bet kuria kalba.

Pastaba: Renkama anksčiau išėjusias ir dabar einančias knygas ir laikraščių komplektus ar jų dalis (rimto turinio ir juokų, spausdinti ir ranka rašyti).

3. Muzejinė medžiaga: Bažnytinės ir organizacijų vėliavos, antspaudai, ženklai, šarvai, uniformos ir kt. Įvairiomis progomis gauti ordinarai, medaliai ir kiti pasižymėjimo ženklai. Iš Lietuvos atsivežti suvenyrai: gintaras, žemė, pinigai ir kt. Drožiniai, audiniai ir kt. Fotografijos, paveiksiai, žemėlapiai, planai, modeliai ir kita vaizdinė priemonė.

Istorinę medžiagą galima siųsti ir dideliais kiekiais, nes Sv. Kazimiero Seserų Vieno lyno šiai įstaigai duotos Erdvose patalpos vietos yra. Adresas: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2601 W. Marquette Rd., Chicago 29, Ill., U. S. A. Kam patogiau, gali siųsti Pasaulio Lietuvių Archyvo įgaliojimą lietuvių istorinę medžiagą. To dėl kiekvienas lietuvis prašomas siųsti šiai įstaigai archyvinę, bibliografinę ir muzejinę medžiagą.

Maloniai kviečiu visus tautiečius paremti Čiurlionio Ansamblių ir įgalinti jį dar plačiau pasireikšti lietuvių tautos kultūros garsinimo ir Lietuvos laisvinimo darbe.

Edvardas Karnėnas,

Čiurlionio Ansamblio pirm.

KIEKVIENAM LIETUVIUI ZINOTINA.

Kiekvienam lietuviui žinotina, kad Chicago mieste veikia VLIKo išlaikomas Pasaulio Lietuvių Archyvas, kuris renka ir saugo viso pasaulio lietuvių istorinę medžiagą. To dėl kiekvienas lietuvis prašomas siųsti šiai įstaigai archyvinę, bibliografinę ir muzejinę medžiagą.

Plašiotinis Kanadoje.

gos centras, ir visus aplink esančius kvartalus, kuriuose yra NKVD tarnautojų ir agentų butai, bendrabučiai, valgyklos, klubai, restoranai, viešbučiai, kinai, drabužių siuvyklos, kirpyklos ir universalinės, viskuo pertekusios, krautuvės. Jei „enkavedistui“ ko nors prireikia, jis viską gali nusipirkti ir turėti neišleidamas iš NKVD valdomos teritorijos Maskvoje. Toji teritorija yra kaip atskiras miestas mieste, o pati NKVD — kaip atskira valstybė valstybėje. Visi NKVD skyriai sąjunginėse respublikose ir visos jos įstaigos provincijoje yra sudarytos tokiu pat principu.

Ir Kaune NKVD turėjo užėmusi buvusius Lietuvos Valstybės Saugumo Departamento rūmus, juos aptvėrusi spygliuotos vielos tvora, apstačiusi sargybiniais ir iš visų aplinkinių namų iškrausčius gyventojus ir ten apgyvendinusi savo tarnautojus, kad nė viena pašalinė akis neišvelgtų, kas už NKVD sienų darosi. Panašiai NKVD buvo susitvarkiusi ir Vilniuje, ir Šiauliuose, ir kitose vietose.

Visiems teiks „darbams“ įvykdyti NKVD turi milijonus tikra žodžio prasme budelių. Desimtyms tūkstančių tokių budelių buvo ir Lietuvą per vienerius metus užplūdę. Save jie su pasididžiavimu vadino „čekistais“.

Tą baisų lietuvių naikinimo darbą čekistai Lietuvoje pradėjo vykdyti kai tik Lietuvą okupavo raudonosios armijos daliniai. Iš pirmos dienos viso to „darbo“ vadovavimą perėmė SSSR NKVD komisaro Berijos pavaduotojas Merkulovas ir SSSR valstybės saugumo valdybos viršininko to paties Berijos pavaduotojas Abokumovas.

Savaime suprantama, jog iki Lietuva formaliai dar nebuvo „įjungta“ į SSSR, tai visi čekistai savo darbą varė prisidengę buv. Nepriklausomos Lietuvos įstaigų vardais. Tam reikalui jiems geriausiai tiko buv. Saugumo Departamento, kuris iki komunistų invazijos turėjo tik vieną, tikrą žodžio prasmę, priešvalstybinio elemento grupę: komunistus (tiesa, kartais pasitaikė kai kurių nukrypimų laikyti geras patriotus „priešvalstybinio elemento“ vien dėlto, kad jie kritiškai atsinešdavo į valdančios partijos veiksmus, — tačiau tai buvo tik laikini vienos šeimos vaikų pasėka. . .).

1940 m. birželio mėn. 15 dieną drauge su garsiuoju Dekanozovu, tada į Lietuvą buvo atskridęs ir Abokumovas, kuris ir įsteigė Maskvos NKVD skyrių Kaune. Dėl akių tos komunistinės teroro įrankio įstaigos priešaakyje buvo pastatytas aklas fanatikas, kalėjime sėdėjęs ir kurį apledo pagėdami nuo jo valdžios visa jo šeima, motina, broliai, Antanas Sniečkus.

Sniečkus, paskyrimą gavęs komunistinėje pasiuntinybėje, kuri iki oficialaus Lietuvos prijungimo prie Tarybų Rusijos, darė „paskyrimus“ atsakingesniųjų lietuvių pareigūnų. Toje pat pasiuntinybėje taip pat buvo sudaryta ir visas Sniečkaus „štabas“, kurio viršūnės sudarė vien žydai: Dembo, Todesas, Razauskas Finkelšteinas, Slavinas, Chomodaite, Ševachaitė ir kiti. Pagalbiniam „darbui“ Sniečkus pasiėmė irgi daugiausiai žydus, ypač atsakingesniųjų vykdytojų pareigoms, pav. provincijos rajonų viršininkų pareigoms.

D. b.

na kailių rinkoje, tačiau iš jų pagaminti kailiai pasirodė visai populiarūs dirbančiųjų moterų tarpe. Šie kailiai yra pigūs, patvarūs ir šilti. Ožkų kailiai yra patys pigiausi, tačiau jų šiluma ir ištvermė nėra didelė.

siūlo jums savo kailius už visai pigią kainą, nes jie gali būti gauti kontrabandos keliu, ar vogti ir t. t. Šie kailiai gali būti pagaminti iš senų nunešiotų kailių, kurie laikinai yra atnaujinti ir todėl neturi ištvėmęs bei pastovaus grožio. Šių pardavėjų net raštiskos garantijos neturi jokios reikšmės (jie dingsta su sekančia diena).

4. Kilius išslinkti tinkamo dydžio. Persiauri kailiniai greit nusidėvi. Kailinai turi būti užtektinai erdvūs, laisvi per pečius, kad lengvai galėtum judinti rankas, o vėlkantis, kad nesisiaustų veržimo. Taip išvengsit plyšimų.

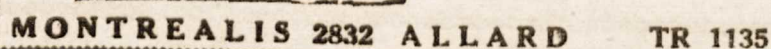
Kailių pasiuvinimas bei stilius priklauso nuo ūgio ir figūros. Bendrai, kailiniai su ilgu plauku geriau tinka augšto ūgio, lieknoms, o trumpo plauko — vidutinio ar mažo ūgio moterims.

Iš brangiųjų kailių šermėnų, bebrų, karakulių ir Aliaskos udrų yra populiarūs. Šie visi yra šilti ir ilgai nešiojami. Bizamo žiurkių kailiukus dažo, kad atrodytų kaip šermėnų ar kiauinių. Jie yra ištvermingiausi, gerai nešiojami, o kaina priema — vidutinė. Tvirtiausi kailiai pasiūti iš nugarėlių. Bizamo žiurkių kailėlius dar apkerpa ir dažo; tada atrodo kaip Aliaskos udras kailiukas.

Perdirbtas avies kailis —
mutonas yra palyginti naujie

Tel.: WAInut 9773 4914 Decarie Blvd., Montreal.

**Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose.
Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietu.**



J. Matulaitis,
J. Kriaučialiušas,
A. Majauskas.

Alē Rūta. DUKTĒ. Apysaka. Išleido „Bendrija”, Hannover-Kleefeld, Hagelstr. 6, Germany. Kaina nepažymėta. Psichologinis romanas, vaizduojantis jaunos, kilusios iš kaimo inteligentės gyvenimą, pradedant gimnazistės amžiumi, brendimu, jaunystės romantika, vėliau šeiminine suaugusios moters drama ir baigiant jos dvasiniu konfliktu tarp asmeniškios laimės ir pareigos. Romano herojės Au-

DUN AVE, VERDUN. Tel. YU

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM
PE, PRIE PAT AUSROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS
4500 VERDUN AVE. VERDUN. Tel. YO 3440

je jimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

GARANTUOTAS DARBAS.
259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

259 — 3 Ave. Villa Leda, TR 4588



Veda sktn. inž. J. Bulota

JŪROS SKAUTAI.

Montrealyje jau nuo 1950 gegužės — buvo tik keturi. Atsi metų pavasario veikla Jūros skautų savaitgalio poilsio, Skautai. Bet, bent iki šiol, kuris jiems, grįžusiems iš laivo, jų veikla plačiai Montrealio kolonijai buvo mažai žinoma. Jie dirbo tyliai ir kantriai, veik iš niekur, išskyrus šv. Kazimiero parapijos kleboną, kun. Bobiną, jokios paramos ar pagalbos negaudami.

Nors trumpai, susipanzinkime su jų veikla. 1951 — 1952 m., turėdami 21 pėdos ilgio gelbėjimosi valtį, jie plaukiojo vien irklų pagalba. 1952-53 m. žiemą kilo sumanymas, šiai valčiai pritaisyti bures, pastatyti kabiną ir įsigyti motorą. Kasoje nė vieno cento, o užsimojimas platus. Galiausiai pasiryžimas viską nugali. Skautai, kurie visi jaunuoliai, ir tik dalis dirbančiųjų, nutaria atlikti centą dėti laivo kason. Dirbantieji deda kas savaitę po kelis, o kaip kada ir daugiau doleriukų. Susidaro šiokia tokia sumelė. 1953 m. kovo mėn. 27 d. prasideda minėtos valtys pirmieji remontai darbai. Tų jaunuolių — jūros mė-

Montrealio 10 H. P. Johnson dens po 300 valandų.

motorą. Motoras jau yra pilnai apmokėtas, ty, dabar jau septyni, jaunuolių lėšomis ir kun. Bobino 50 dolerių auka.

Birželio 21 diena šiam vienetui istorinė. Tą dieną motoro pagelba, išlenda laivas, jau ne gelbėjimosi valtis, iš Vaudreuil įlankos į Two Mountains ežerą. Išlėdami jie išneša mūsų trispalvę, kuri čia dar nebuvo pažįstama. O reikia atsiminti, kad šiomis vietomis eina laivų judėjimas ne vien Kanados, bet ir už Okeano. Jau dabar šalia jų pasirodo ir mūsų trispalvė. Stebisi netik kanadiečiai, bet ir europiečiai jūrininkai, k. t. švedai, suomiai, vokiečiai, olandai ir kiti.

Pirmąją dieną laivas padaro 30 jūrmylių. Ir taip kiekvieną savaitgalį seka plaukiojimo praktika. Raižomi St. Louis, Two Mountains ežerai, Ottawos upė. Nuo Lachinės iki Soulanges kanalo ir nuo St. Anne de Bellesue šliuzų iki Carillon kanalo plevėsuoja mūsų vėliava.

Skautai įgauna praktikos, ypatingai nakties kelionėse ko mposo pagelba. O aplinkiniai vandenys yra gana pavojingi — su daugybe akmenų, seklių ir vietomis su gana pavojingai stipria srove. Taip tyčiai dirbdami, ne kartą kovodami su audromis, peršlapdami iki kaulų, kuomet bangos plauja denį, padaro 420 jūrmylių, ir kiekvienas išbūna ant vandens.

Galutiniai 1953 m. gruodžio mėn. 13 d. susirinkę Jūrų Skautų tėvai ir bičiuliai ir apsvairstę padėti, nutarė įsteigti Montrealyje Jūros Skautų rėmėjų-bičiulių būrelį. Būreliui vadovauti apsiima senas, prietęs jūrininkas, Lietuvių Jūrininkų Sąjungos narys p. Keblys.

Šio būrelio pirmas žygis, tai rengimas š. m. vasario m.

WINNIPEG

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA.

Šiomis dienomis įvyko P. L. B-nės Winnipeg Apylinkės valdybos rinkimai. Daugumos balsų išrinkti, pasiskirstę pareigomis: agronomas J. Malinauskas — pirmininku, ats. kap. Pr. Matulionis — vicep. ir kultūros reikalų vedėju, St. Bujokas — sekretoriumi, J. Demereckas — kasininku ir Tautos Fondo vadovu p. Kalasauskas.

Buvo vakaras.

Sausio mėn. 24 d., naujai

Indra.

6 d. „Dom Polski“ salėje, Wellington Str., viešo su programa ir bufetu vakaro, kurin, tikimasi, Montrealio lietuviai tikrai skaitlingai atsilankys, patys smagiai laiką praleis ir tuo parems šiuos, pirmuosius lietuvius, Kanados vandenų raizytojus.

Rėmėjų būrelis tuo pačiu kviečia visus-visas prisidėti prie šio būrelio, įstoti į jį nariais. Tai mūsų pirmas ir nuo širdus kvietimas visų, be jokių skirtumų, lietuvių. Mes visus mielai priimsime, kartu pasidalinsime mintimis, praleisime vasaros meto savaitgalius gražioje Kanados vandenyse, tyrame ore ir tuo pačiu patik galim.

Rėmėjų būrelis tuo pačiu kviečia visus-visas prisidėti prie šio būrelio, įstoti į jį nariais. Tai mūsų pirmas ir nuo širdus kvietimas visų, be jokių skirtumų, lietuvių. Mes visus mielai priimsime, kartu pasidalinsime mintimis, praleisime vasaros meto savaitgalius gražioje Kanados vandenyse, tyrame ore ir tuo pačiu patik galim.

Rėmėjų būrelis tuo pačiu kviečia visus-visas prisidėti prie šio būrelio, įstoti į jį nariais. Tai mūsų pirmas ir nuo širdus kvietimas visų, be jokių skirtumų, lietuvių. Mes visus mielai priimsime, kartu pasidalinsime mintimis, praleisime vasaros meto savaitgalius gražioje Kanados vandenyse, tyrame ore ir tuo pačiu patik galim.

Rėmėjų būrelis tuo pačiu kviečia visus-visas prisidėti prie šio būrelio, įstoti į jį nariais. Tai mūsų pirmas ir nuo širdus kvietimas visų, be jokių skirtumų, lietuvių. Mes visus mielai priimsime, kartu pasidalinsime mintimis, praleisime vasaros meto savaitgalius gražioje Kanados vandenyse, tyrame ore ir tuo pačiu patik galim.

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A Bloor St. W., (prie Dovercourt) II augšte,

„CLARE'S BEAUTY PARLOR“

daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Tel. LL. 8871. Prašoma užsakyti iš anksto.

Savininkės G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė.

W. A. LENCKI,

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS

(Lietuvis)

345 BLOOR St. West

(kampas Bloor - Huron)

TORONTO

Telefonas MI 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki

5 v. ir pagal susitarimą.

DĖMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINAS!!!

Imperial Auto Collision

Atlieka visų mašinų visokį remontą:

(sparnai, durys, priekis, rėmai).

Spalvų dažymui, didžiausias pasirinkimas.

Darbas garantuotas.

561—567 KEELE Str.

vienas blokas į pietus

nuo St. Clair

TORONTO, Ont.

Biuro telef.

JU 4773

Namų CE 1-3444

PIGIOMIS KAINOMIS PIRMOS RŪSIES:

Šviežią, rūkytą, konservuotą ir virtą mėsą,

paukščius, dešras, kumpį, sviestą, sūrį, kiaušinius

ir kitus maisto produktus galima gauti tik pas

PUNKRĮ ir KRASAUSKĄ

335 RONCESVALLES AVE, TORONTO.

JEIGU NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ BEI

BIZNĮ, KREIPKIS Į

J. KARPIS

REAL ESTATE

CIA SAVO KALBA GALĖSI IŠSIAIŠKINTI VI-

SUS REIKALUS ir GAUSI REIKIAMĄ PATARI-

MĄ BEI PATARNAVIMĄ.

J. KARPIS

REAL ESTATE

1609 DUNDAS ST. W. OL 7996-7. Toronto.

LO 2710

MICHAEL KOPRIVICA

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

1489 DUNDAS ST. W. (kampas Dufferin) Toronto.

pirkdam ar parduodami namus pasitarkit su mumis,

mielai jums patarnausim!

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVEJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Tu-

riu didelį pasirinkimą įvairių angliškių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.

Tel. LL 9636.



Saugu—Patikima

DIDŽIAUSIAS NAMŲ PASIRINKIMAS

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

PIRKDAMI AR PARDUODAMI PASITARKITE SUMŪSŲ EKSPERTAIS.

MES TURIME ŠIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ. TAIP PAT DUODAME PASKOLAS.

MŪSŲ NAMŲ APRAŠYMAI SU FOTO NUOTRAUKOMIS PALENGVINS JUMS PASIRINKTI NAMUS.

PLATESNIŲ INFORMACIJŲ IR VISAIS NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO REIKALAIS KREIPKITĖS

A. KIRSONIS

Telef.: OL 7511

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin) — TORONTO.

V. MORKIS

Telef.: OL 7511

HAMILTONE

visais nekilnojamo turto, pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į šios įstaigos ats-

tovus Hamiltone

J. Valevičius ir A. Pranckevičius

Visookeripos informacijas suteiks bei

patars namų problemose nemokamai. Skambinkite ar užsikite į įstaigą 913 MAIN ST. E. HAMILTON—TEL. 9-4121

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

SKYRIAI: TORONTO — HAMILTON — LONDON — SARNIA — KITCHENER — PETERBOROUGH

KE 1118

J. GREEN

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

933 Bloor St. W. Toronto.

Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

HAMILTONUI, TORONTUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl ĮRENGIMAI DAROMI ŽYMAI PAPIGINTOMIS KAINOMIS IR IŠSIMOKĖJIMUI DVIEMS METAMS. VISI PATARIMAI VELTUI.

Užsakymai priimami:

Hamilton: 18 Spadina Ave. Telefonas 9—2035.

Toronto: 693 Dovercourt Rd. Telefonas LO 8951.

Maloniai pranesame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITĖS

Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKA

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val.

DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SAŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sek madmenius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

Dr. A. Pacevičius

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778

Rentgenas. Fysioterapija. Laboratoriniai tyrimai.

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v.

ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

HAMILTON

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

šventės minėjimas Hamiltone vasario 21 d. pradėdamas 11 val. ryto pamaldomis lietuvių bažnyčioje ir 6 val. 30 min. vakaro (ne 5 val., kaip buvo skelbta anksčiau) Westdale College salėje iškilmingu aktu.

Ta pačia proga primename, kad antradienį, vasario 16 d. per Hamiltono CHML (banga 900) radijo stotį bus prarastas nuo 9 val. iki 9 val. 30 min. vakaro lietuviškas radijo pusvalandis.

I NAUJĄ B-NĖS VALDYBĄ,

išstatyti 9 kandidatai ir 3 kontrolės komisija. Rinkimai bus prarasti greičiausiai tik vasario pabaigoje.

KLB-NĖS HAMILTONO VALDYBOS ŠOKIŲ

vakaras sutruktas apie 120 svečių. Blogas oras ir slidus kelias neleido atvykti apylinkių lietuviams.

Vakaro metu, Šalpos Fondo pravesta loterija davė apie 65 dol. pelno. Lygiai tiek pat uždirbo ir B-nės valdyba. Premijuota tango laimėjo p. p. R. J. Jurgučiai, antra vieta atiteko p. p. Landsbergiams.

HAMILTONO SKAUTAI IR ATEITININKAI

ateinantį šeštadienį, vasario 13 d. parapijos salėje, rengia linksmą pobūvį-šokių. Veiks turtinga loterija, o taip pat ir įdomi programa. Užkandžiai ir kiti malonumai nemokamai. Pradžią 7 val. vakaro.

HLSK „KOVAS“

visuotinis narių susirinkimas, praeitą sekmadienį, išrinkti naują valdybą: Alg. Grajauskas, E. Petrušaitis, Z. Stanaitis, A. Trumpickas, St. Konvaitis, ir nariai — Zubrickas ir Laugalys. Į revizijos komisiją: J. Bulionis, V. Subatnikaitė, E. Mickūnas.

Linkime naują valdybą sėkmės mūsų kolonijos sporto gyvenime.

Susirinkime dalyvavo 27 asmenys. Pirmininkavo K. Baronas ir sek. V. Subatnikaitė.

ARTIMIAUSIU LAIKU

Hamiltoną aplėdžia choro „Rūta“ vadovas ir parapijos vargonininkas V. Untulis, per sielkdamas nuolatiniam apsigyvenimui į Dėdės Samo žemę — Čikagos miestą.

SEKMADIENĮ PO PIETŲ

Hamiltono skautės surengė mūsų mokyklinio amžiaus jau

nimui lietuvišką pobūvį - pasiūlymą su tautiniais šokiais, rateliais, dainomis, dekoracijomis ir kt.

Pageidautina dažnesnių panašaus pobūdžio pasilinksminių, nes vaikai, lankydami kanadiškas mokyklas, neturi progos išmokti mūsų gražių dainų ir šokių.

TURINTIEJI ŽINIŲ IŠ MŪSŲ

kolonijos gyvenimo, taip pat norintieji padaryti šiam laikraščiui pranešimus, prašomi iki sekmadienio 3 val. p. p. paskambinti telef. 5-0979. Visos žinios pateks į artimiausią NL Nr., kadangi Jūsų korespondentas sekmadienį 5 val. vakaro siunčia jas į Montrealį „Special delivery“ paštu.

PER 3 METUS

graziai veikęs HLDMT „Aukuras“, gal būtų vienintelis teatras Kanadoje, su nuolatiniomis pastatymais (kas mėnesį?) jau ilgesnį laiką nepasirodo mūsų kolonijoje. Ar nevertėtų tuo reikalu pasirūpinti B-nės valdybai, neleidžiant žlugti šiam kultūriniam vienietui, mūsų pilkame gyvenime?

Kbr.

Kaukių Baliaus.

Kad Hamiltone žiemos laiką neįvyktų kaukių balius, tai būtų kažkas daugiau negu sena sacija. Bet vis tik toks pavojus buvo, nes nebuvo galima gauti salę. Dabar šis pavojus T. F. skyriaus valdybos pastangomis pašalintas.

Kaukių balius įvyks vasario 26 dieną, penktadienį, Armenų salėje, Princess St. 69. Šeštadienį jokios salės nebuvo galima gauti.

Jau pats laikas pradėti ruošti kaukes. Trys geriausios kaukės gaus pinigines premijas.

P. L.

Sekantis T. F. skyriaus vakaras įvyks gegužės 15 dieną, šeštadienį, toje pačioje Armenų salėje. Šis vakaras bus ruošiamas skyriaus trijų metų įsisteigimo sukaktuvėms paminėti.

Bendrai, šiemet Hamiltone su parengimais nekaip. Ne dėl to, kad vietinės organizacijos būtų apsnūdę, bet vien dėl to, kad šeštadieniais gauti salę pasidarė neįmanoma.

P. L.

Kas „Nepriklausomą Lietuvą“ pastoviai skaito, labai gerai daro: Tas bolševikus ant mažojo piršto raito ir į ožio ragą varo!...

PADĖKOS

Visiems, pareiškusiems užuojautą, žodžiu ar raštu, paaukojusiems šv. mišias, bei prisuntusiems gėles dėl mūsų brangaus vyro, tėvelio, uošvio ir senelio A. A. Jono Stankūno mirties ir visokeriopai prisidėjusiems prie Vėliavos laidotuvių — nuoširdžiai dėkojame.

Žmona, dukterys, žentai ir anūks.

Nuoširdžiai padėką reiškiam už talkininkavimą „Kaukių Baliaus“ metu: ponioms Baltonienei, Dauksienei, Narbutienei, Piešinienei, Strėlienei, panelei Šarkaitėi, ponams Urbanams ir p. Lukoševičiui. Panelėms Cipijauskaitei, Gailėvičiūtei, Rimkevičiūtei ir p. Dikinytei - Pundzevičienei už gražių ir įspūdingą šokių.

Taip pat dėkojam ponioms Dikinienei, Lukoševičienei, Narbutienei už skanūs tortus ir visiems paaukojusiems; loterią gražius fantus. Širdingas aciu!

Skautų-čių Tėvų - Rėmėjų būrelis.

Neturėdami progos visiems asmeniškai padėkoti, norėtume nors šiose keliose eilutėse spaudoje išreikšti tikrai nuoširdų lietuvišką — aciu visiems mūsų prieteliams, kurie darbu, patarimais, dovanomis ir tokiu skaitlingu atsilankymu, prisidėjo prie mūsų brangiausios dienos puikios nuotaikos ir pasisekimo.

Tuo pačiu norėtume išreikšti savo gilią padėką mūsų tėveliams Mr. Mrs. Chas. Pamalas, kurie keldami tokias šaunias vestuves, prarado tiek daug sveikatos, nemigo naktių bei gyvenimo sunkaus praikau uždirbtų santaupų. Tokios rūšies skola, nei šiomis eilutėmis, nei kitomis materialinėmis gyvenimo priemonėmis neįmanoma net ir dalinai atsilyginti. Mes tikimės, gal mūsų abiejų pavyzdinis sugyvenimas, nors dalinai saulėčiau nu teiks jų tėviškas palaužtas širdis.

Kartu lietuviškai nuoširdus žodis tenka Vancouverio lietuviams, kurie surengė net dvejus puikias sutiktuves ir kurie nepagalėjo nuoširdžių gyvenimo patirties patarimų tuo pačiu palengvino mūsų naujojo gyvenimo kelią.

Birutė ir Vytautas Lucas.

Dr. E. Andrukaičiui, suteikusiam man visokeriopą pagalbą, nuoširdžiai dėkoju.

G. Urbonas.

VIEŠA PADĖKA.

1954. I. 17 d. mano vyrui, Felickui Navickui mirus, širdingai dėkoju visiems pažįstamiems, nepažįstamiems ir giminėms.

Pasitaraujant paskutinį kartą laidotuvių — palydėjant į bažnyčią, šv. Kazimiero, ir į kapus, — sakau širdingiausiai aciu.

O ypąč klebonui Bobinui už gražų pasitaravimą bažnyčioje ir palydėjant į kapus dėkoju širdingiausiai.

Mirusio vyro žmona

Ona Navickienė.

Nuoširdžiai dėkojame visiems prisidėjusiems prie Klaidos k. atvadavimų minėjimo, ypatingai Tėvams Pranciškonams, parūpinusiems mums nemokamai salę ir paskolinusiems savo pianiną, Gen. Konsului p. Gylui ir p. dr. Dagui už pasakytas kalbas, solistams p. p. Mašalaitei-Gamp ir Verikaitiui už dainas, akomponiatoriui p. Yčaiti-Janek, deklamatoriui p. Gaizdučiui ir skautėms, budėjusioms prie vėliavų.

M. L. Bičiulių Dr-jos Toronto Skyriaus Valdyba.

Reiškiam nuoširdžiausią padėką visiems mus užjautusiems skaudžioje valandoje dėl tragiškos mūsų mylimo sūnelio-anūko Kastyčio mirties: Kun. Kleb. Dr. J. Tadaraičiui už iškilmingas bažnytnines apeigas bei gražų pasakytą pamokslą, p. p. Juozapavičiams už aukotas šv. Mišias ir p. p. Vysk. M. Valančiaus Lietuvių mokyklos mokytojams ir mokiniam, Pulianauskams, Jurgučiams, Paltarokui, Meškauskams, Raupėnams, Vindašams, Biekšams, Mikšiams, Žvirbliui, Kybartams, Pašiliams, Laugeliams už vainikus ir gėles; už pareiktą užuojautą: broliui Inž. L. Balsiui ir šeimai, J. ir A. Česonių šeimai, Narušiams, Dr. L. Levinui ir šeimai, Kazlauskams, Šeštokams, Iškauskams, Dulkiams, Naujokaitiui - Gudinskienei ir šeimai, Žemaičiams, E. Mickūnui ir šeimai, Valiuliams, p-lei V. Vaičiūnaiti ir visiems, kurie aplankė bei dalyvavo jo paskutinėje šios žemės kelionėje.

Dėkingi visiems lieka: Balsiai ir Šturmaičiai.

SUŽEIDĖ KASYKLOSE.

Malartic, P. Q., aukso kasyklose kovo mėn. 20 d. buvo sunkiai ir galvą sužeistas ir netekęs sąmonės Vytautas Oželis.

Jo nelaimė buvo tiek didelė, kad ligoninėse turėjo iškentėti kelias operacijas ir ligšiol dar nėra atgavęs jėgų, todėl ir dabar dar yra nedarbingas.

Tačiau tikimasi, kad mūsų tautietis pamažu atgaus jėgas ir grįš į darbinių žmonių tarpą, ko jam ir linkime.

Kor.

Adamonis ir Budriūnas Real Estate & BUSINESS BROKERS

Namų pardavimui:

Rosemount: 2-jų šeimų. Naujas. Centr. šildymas. Kaina 16.200. Įmokėti 5.000.

3-jų šeimų. Naujas. Centr. šild. Kaina 19.000. Įmokėti 8.000.

Verdune: Eagan. 2-jų šeim. po 4 kamb. 5 metų. Kaina 13.500. Įmokėti 6.000.

Ville Lasalle: 2 Ave. 2-jų šeimų po 4 kamb. 8 metų. Kaina 12.500. Įmok. 6.000.

Ville St. Michel: 7 Ave. 2-jų šeimų po 5 kamb. Naujas. Kaina 15.000. Įmok. 5.000.

Zemė pardavimui:

Ville Lasalle. Lotaj 40 X 90 kaina 1260. 35 ct. pėda. 50X100. Kaina 1000. 20 ct. pėda. Galima ir didesniais gabalais.

Reikalinga 2-jų ir 3-jų šeimų namai Verdune, Rosemount, Park Extension ir Ville Lasalle.

NORĖDAMI PARDUOTI AR PIRKTI KREIPKITĖS Į PIRMAJĄ MONTREALY LIETUVIŲ REAL ESTATE ĮSTAIGĄ.

MŪSŲ TIKSLAS — JUMS PADĖTI!

NAMAI — ŽEMĖ — PASKOLOS — DRAUDIMAS.

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Telef. LA 7932 ir PO 6-6495.

177 Sherbrooke St. W. kambarys 5, Montreal.

P. L. B. VOKIETIJOS KR. V-BOS PRANEŠIMAS.

PAJIEŠKOJIMAI

PLB Vokietijos Krašto Valdyba savo laiku buvo laiškuose rėmėjams nurodžiusi kelias, kurias siųstinos aukos Vasario 16 Gimnazijos namų Fondui, kad dmes čia jas gautumėm šparmarkių kursu. Kai kurie mūsų bičiuliai paskelbė tai ir spaudoje. Savo atsišaukime Krašto Valdyba nurodo, kad galima siųsti jai aukas ir čekiais, nes buvo išsiaiškinta, kad yra galimybė ir juos realizuoti šparmarkėmis.

Kad nekiltų kam kokių neaiškumų, pranešame, kad visais tais keliais, t. y. tiek Gimnazijos Namų sąskaiton Šveicarij, tiek čekiais Valdybai betarpiu, siunčiamo aukos savo tikslą pasieks ir bus gautos šparmarkių kursu. Au kotojai tai gali siųsti p-nigis tokiu keliu, kuris jiems patogesnis ir prieinamesnis. Siunčiant aukas čekiais Valdybai turėtų būti užkaravęs gerą betarpiu, prašome čekiuose ne rinką.

— Miko Šalčiūno jieško B. Lukavičius, gyvenęs 114 Palm Avenue, Royal Park, So. Australia. P. B. Lukavičius skaitęs laikraščiuose, kad M. Šalčiūnas esąs Wellando, Ont., apylinkės valdyboje. P. Šalčiūnas prašomas atsiliepti nurodytu adresu, nes esąs reikalingas.

nurodyti banko Vokietijoje.

Taip pat pranešame, kad aukos, kurios mums siunčiamos pašto perlaide ar per kurį nors banką Vokietijoje, šparmarkių kursu neįmokamos.

P. L. B.

Vokietijos Krašto Valdyba.

■ Lietuviško krupniko fabriką įsteigė Sucre mieste, Bolivijoje, Pietų Amerikoje, A. Laurinavičius. Krupnikas jau čiant aukas čekiais Valdybai turėtų būti užkaravęs gerą rinką.

Dėmesio šiam sąrašui!

Ką gi galima gražesnio, kultūringesnio ir paprastesnio padovanoti vaikams, giminėms, pažįstamiems ir kitataučiams, kaip knyga? Čia patiekiamas jų sąrašas ir kainos su persiuntimu: Knyga jums suteiks paguodos ir sukels gerų minčių, pažadins viltis ir praskaidrins bent kokią nuotaiką. Štai jums knygų sąrašas, iš kurio galite pasirinkti, kas patinka. Knyga Jūsų neapvils, nes ji geriausias Jūsų draugas, palydovas kelionėse ir Jūsų guodėjas poilsio metu.

J. K. Karys. NEPRIKLAUS. LIET. PINIGAI.	5,00
Dr. V. Sruogienė. LIETUVOS ISTORIJA	3,00
Maupassant. MOTERS ŠIRDIS romanas	2,60
Merimee. KOLOMBA, romanas.	2,50
P. Andriusis. ANOJ PUSEJ EŽERO.	1,50
J. Jankus. PO RAGANOS KIRVIU.	1,50
I. Cicėnas. VILNIUS TARP AUDRŲ.	5,50
Pirandello. PIRMOJI NAKTIS.	1,50
Prof. V. Biržiška. SEN. LIET. RAŠTŲ ISTORIJA	2,00
Putinas. KELIAI IR KRYŽKELIAI.	2,50
Balys Sruoga. GIESMĖ APIE GEDIMINĄ	2,00
Kazys Binkis. BALTASIS VILKAS.	1,00
A. Škėma. ŠVENTOJI INGA	2,50
V. Zemkalnis. KUDIRKOS SĄJODIS	0,75
K. Binkis. LYRIKA	2,00
Vincas KRĖVĖ MICKEVIČIUS	2,00
B. Stundžia. BURIAVIMAS IR JORININKYSTĖ	2,00
J. Grabauskas. KELIAS Į PASISEKIMĄ.	2,00
August Gailit. TOMAS NIPERNADIS. Romanas.	2,50
L. Dovydenas. BROLIAI DOMEIKOS, romanas.	2,50
K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLĖ, romanas	2,—
400 metų PIRMAI NEMUNO POEMAI	0,50
B. Rukša. UGNIES PARDAVĖJAS	1,—
B. Rukša. ŽEMĖS RANKOS	1,—
F. Lavinskas. ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI	3,00
Žurnalas LITERATŪROS LANKAI	1,—
J. Mateika. ŽALGIRO MŪŠIS, spalvomis.	0,50
J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONELES, RŪTA, RUGIAGĖLĖS	1,50
Š. Ragana. SENAME DVARĖ, romanas	2,—
J. Balys. LIET. TAUTOSAKOS SKAITYMAI	3,—
V. Ramonas. KRYŽIAI, romanas	2,—
J. Jankus. NAKTIS ANT MORŲ, romanas	2,50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI ir MINTYS	1,50
P. Orintaitė. MARTI IŠ MIESTO	0,75
S. Zobarskas. RIEŠTAUSIO SŪNUS, vaikams	0,75
S. Zobarskas. PER ŠALTĮ IR VĖJĄ, vaikams	0,40
S. Zobarskas. GANYKLŲ VAIKAI	0,80
V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS	1,10
Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UZTEKEJIMAS	0,30
Vydūnas. BHAGAVAD - GITA, iš sanskrito	0,30
Tulpė. TILTO SARGAS, romanas	1,—
J. Kaupas. Dr. KRIPSTUKAS PRAGARE	1,—
Prof. Roemeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA	0,25
Vytėnis. RAUDONŲJŲ ŽVAIGŽDĖ, žudynės	0,75
J. Gailius. KARTUVĖS	1,—
Maupassant. KAROLIAI, novelės	2,50

Šios knygos gaunamos „Nepr. Lietuvos“ redakcijoje: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Ėkite į voką pinigų ir siųskite, — tuojau gausite knygas.

A.J. Norkeliūnas

PER SAVO AGENTORĄ

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

AŠTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTI, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIRGIMUS ir NELAIMINGUS ATSITIKIMUS. BENDRAI SAŽININGAI PATARNAUJA VISOSE DRAUDIMO SRITYSE.

5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36

Tel. CL 2363

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas: 3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŽUKAS ANTANAS

408—8th Ave, Ville Lasalle, Que. TR 4321 Kreiptis vakarais po 6,30 val.

DE LUXE DRY CLEANERS

143—8th AVENUE, LACHINE NE. 5-0303

Sav.: P. RUTKAUSKAS.



Kostiumas, Suknelė ar Skrybėlė

1.

Paimame iš namų ir pristatome į namus visame Montrealyje ir priemiestiuose.

Darbą atliekame sąžiningai.

NE. 5-0303

Siuvējas

P. ŠIDLAUSKAS

PRIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS. ANGLISKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE. ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ. UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022 1124 Chenneville St. Apt. 2 (kampas Bleury ir Dorchester) MONTREAL

MONTREAL

ISKILMINGAI ATIDARYTA AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS KLEBONIJA.

Vasario 31 d. Ville Emarde, 1465 Rue de Seve, buvo neeilinė iškilmė, nes Aušros Vartų parapijos klebonijos ir lietuvių Jėzuitų rezidencijos atidaryme dalyvavo labai didelis AV parapijiečių daugumas.

Parapijos klebonas kun. dr. J. Kubilius, dėkojantis susirinkusių organizacijų atstovams ir prisidėjusiems asmenims už talką, už paramą, už aukas ir už vienu ar kitu būdu prie naujos parapijos ir jos bažnyčios bei klebonijos pastatymo. Klebonas J. Kubilius ta proga aptarė jau pragyventus laikus, kai jis buvo pašauktas į organizuoti naują parapiją, kuriai reikia pastatyti bažnyčią. Jis parapijoje sutikęs skirtingų dėl to nuomonių: vieni entuziastingai pritarė tiems tikslams, kiti buvo labai abejingi ir jį net bauginę nepasisekimu, o buvę ir tokių, kurie bandė kenkti. Bet nugalėjusios entuziastų pastangos, ir klebonija jau pastatyta, o bažnyčia bus užbaigta statyti ligi šių metų lapkričio mėnesio, kada numatomas ir jos atidarymas. Klebonas visu tuo džiaugiasi ir dėkoja visiems, kas bent kuo yra prisidėjęs nugalėti parapijos organizavimo ir bažnyčios statybos sunkumus.

Į klebono mintis atsiliepė eilė organizacijų atstovų bei pa vienii asmenų: bažnynt. k-to vardu p. Kėsgaila, KMD — p. Navikienė, skaudai — p. Reikaitė, B-nės — inž. Balys, Ateit. — inž. Mališka, skautų — inž. Naginonis; dar pasisakė p. Kardelienė. Ypač reikšmingas buvo atsilankymas ir pasisakymas Šv. Kazimiero parapijos klebono kun. J. Bobino, kuris pareiškė mielą bendradarbiavimą, parapijų sugyvenimą, vienos kitai paramą ir kaip simbolį to įteikė 300 dol. Verta pabrėžti, kad glaudus sugyvenimas ir parapijų ir parapijiečių yra itin svarbus ir sveikintinas.

Po to įvyko naujosios klebonijos šventinio ceremonijos, kurias atliko abu klebonai. Sekė klebonijos apžiūrėjimas ir vaišės.

Kleboniją pastatė Jėzuitų centras, esąs Čikagoje. Jos statyba ligšiol idėja apie 28.000 doleriu. Klebonijoje

REIKALINGAS kambarys su valgiu ir garažas arba kiemas, kur galima būtų pastatyti automobilis. Pasiūlymus duoti telefonu HE 7920.

ISNUOMOJAMAS kambarys Verdune. Teirautis telefonu: HE 0473.

Dr. J. ŠEGAMOGAS
CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA
office 4906 Wellington
VERDUN. Tel. YO 3611.
val.: 11—12, 2—4, 6—9, šeštadieniais 11—1 arba pagal susitarimą.
namų 1038 Osborne Av.
VERDUN. Tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALIŠKA
prilima: 9 a. m. — 10 p. m.
5303 Verdun A., Verdun,
Telef.: TR 4547.

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS
Dr. R. CHARLAND
956 Sherbrooke E.
Telef.: FR 7684, EX 8822.

Dr. E. Andrukaitis
956 Sherbrooke E.
Tel. CH. 7236

patalpos išdėstytos per tris aukštus. Pirmame yra nemaža salė, biuras, virtuvė ir pagalbiniai kambariai. Rusų — koplyčia, kurioje kasdien gali ateiti pasimelsti tikintieji; didoka salė, kurioje gali būti da romi susirinkimai, įtalpina apie 200 asmenų; antrame aukšte — 5 kambariai — celės. Namai erdvūs, šviesūs, gražūs ir labai patogūs, kultūringai įrengti.

Klebonijos šventinimo ir oficialaus atidarymo iškilmė praėjo labai gražioje ir jaukioje nuotaikoje. Visi atsilankiusieji besikuriantios klebonijos naudai sudėjo nemažą ir aukų, tuo išreikšdami savo priitarimą ir paramą.

Naujos bažnyčios ir klebonijos vienas nepatogumas, kad prie jos dar neišvesta gatvė ir nėra masinio susisiekimo, bet, reikia spėti, kad netolimoje ateityje ir tai bus.

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMAS

Įvyks Plateau salėje vasario 14 dieną, 16 valandą. Lietuviškoji visuomenė prašoma rinktis anksčiau, nes programa prasidės punktualiai. Salė išnuomota ribotam laikui ir programos pratęsti nebus galima. Smulkesnė minėjimo programa bus paskelbta sekančiame laikraščio numeryje.

KLB Montrealio Apylinkės Valdyba.

SIEMET BUS DAUGIAU VASARIO 16 MINĖJIMŲ.

Teko patirti, kad Nepriklausomybės šventės minėjimus, be KLB Montrealio apylinkės valdybos, dar ruošia KLT Montrealio skyrius su Šv. Kazimiero parapija, vasario 21 d. salėje po bažnyčią, o šeštadienines mokyklos — vasario 13 dieną, dienos metu. KLT minėjime žada būti kalbėtojas iš Amerikos.

MONTREALIO SPAUDOS BALIUS JAU ARTEJA.

o drauge didėja ir susidomėjimas pačiu didžiausiu balium, koks pagal tradiciją jis esti. Baliaus loterijai jau gyviau pradėjo plaukti fantai. Jų yra atvežtų net iš Clevelando, Toronto. Sekančiame NL numeryje jie bus paskelbti.

Malonu pranešti, kad prityrę loterijos tvarkytojai, kurių dėka loterija jau keli metai pravedama labai tvarkingai ir gražiai, ir šiemet sutiko jai vadovauti, tai yra p. V. Keitkaitė — Daugelavičienė, p. A. Daugelavičius ir B. Katilius. Tai yra garantija, kad ir šiemet loterija bus labai gražiai pravesta.

Primenama, kad Spaudos balius šiemet bus didelėje, gražioje ir erdvoje Kanados kariuomenės salėje: 310 Pine Avenue East, vasario 27 dieną, užgavėnių šeštadienį.

ŠI PENKTADIENI,

vasario 5 d., 8 val. vakaro 4225 Berri St. mokyklos salėje įvyks Lietuvių Akademinių Sambūrio susirinkimas, kurio metu bus diskutuojami ir sprendžiami aktualūs ateities klausimai. Visuomenė yra nuoširdžiai kviečiama dalyvauti. Susirinkimo metu taipgi bus registruojami nauji nariai. Po susirinkimo seks trumpos vaišės.

M. L. N. VALDYBOS posėdis įvyksta vasario 5 d., 20 val., St. Laurent 4398.

Visų valdybos narių dalyvavimas būtinas. Valdyba.

KĄ PASAKOJO APIE LIETUVĄ ATBĖGĖS IS MASKVOS PROFESORIUS.

Sausio 31 d. Brockvillėje, Ont., „Le Petite Journal“ atstovas A. Stankevičius, turėjęs pasikalbėjimą su buv. Lenino universiteto Maskvoj prof. De Graft, kuris 5 kartus lankėsi Lietuvoje, bet atsisuko nuo komunistų ir atsirado vakaruoše. Pasikalbėjime dalyvavo ir NL bendradarbis J. Parojus ir studentas V. Daniliauskas. Pasikalbėjimas bus sekančiame NL nr.

Vasario mėn. 6 d., 7 val. vakaro „Dom Polski“ salėje, 1862 Wellington Str., Montrealio Jūros Skautų Rėmėjų Būrelis rengia pirmą

viešą vakarą

su programa. Šokiams grosmenuvargstanti „Melodija“. Bufetas su užkandžiais ir išgerimu (alus, vynas, etc.).

Įėjimas tik 1 doleris.

Rėmėjai.

MŪSŲ SPORTAS

AŠTUNTA PERGALĖ.

Praeitą savaitę vyrų krepšinio komanda žaidė aštuntas krepšinio pirmenybių rungtynes su „Italians“ ir laimėjo 83—60 (35—28). Pergalė pasiekta nelengvai, nes pradžioje rungtynės buvo apylygės ir pirmame ketvirtyje priešininkas net vedė 17—18. Tačiau toliau mūsų žaidėjai paėmė iniciatyvą, išlygino ir persvėrė vedė kelių metimų skirtumu. Visiškai aikštėje šeimininkavo mūsų žaidėjai pačioje baigėje, kai Mathieu, Bukausko ir Bunio deriniai staigiai pasėkmę pakėlė daugiau kaip 20 taškų. Žaidė ir taškus pelnė: Bukauskas 16, Piečaitis 12, Bunis 35, Lasumas 5 ir Mathieu 15.

Šią savaitę vyrų komanda žaidžia paskutines pirmenybių rungtynes: vasario 1 d. su „Sanators“ ir vasario 5 d., 8.30 val., 4567 Hochelaga Str. salėje su „Warriors“. Šios rungtynės bus kiečiausios, nes priešininkas labai stiprus.

Tuo tarpu jauniams nepavyko nes prieš „M. S. L. Whites“ pralaimėjo 50—59 (22—24). Rungtynės buvo gana didelės spartos ir esant didelėms salė, mūsų jaunius pabairogę nualsino ir paskutinės rungtynių minutės nulėmė mūsų jaunųjų nenaudai. Visų rungtynių metų nei viena, nei antra pusė neturėjo aiškios pravaros ir čia vedavo tai vieni, tai kiti. Žaidė ir taškus pelnė: Otto — 11, Aneliūnas — 0, Dikinis — 2, Narbutas — 3, Šipelis — 5, Sinis — 21, Baltuonis — 6, Markevičius — 2 ir Jurkus — 0.

Jauniams liko dar dvi pirmenybių rungtynės, būtent: vasario 12 d. 8 val. su „Park X“ ir vasario 13 d. 2 val. su „M. S. L. Whites“.

RENKAMAS GERIAUSIAS SPORTININKAS.

„Ateities“ žurnalo sporto

LABAI GRAŽUS PRIEŠVES TUVINIS SUBUVIMAS.

Du dideli NL bendradarbiai — Lena Šulmistratė ir Kostas Leips — sutarė sudaryti lietuvišką šeimos židinį. Jų bičiuliai, giminės ir artimieji bei bendradarbiai jų garbei suruošė priešvestuvinį subuvimą — staigmeną, kuriai savo gražiausio buto patalpas pavedė plačiai žinomieji Montrealio visuomenininkai, Victoria valylos dalyviai pp. Matulaičiai.

Zengiančių į naują gyvenimą pagerbti susirinko apie 80 asmenų. Lenai ir Kostui giedota ilgiausių metų, įteiktos gražios dovanos ir daugelio turti gražūs jų įvertinimo žodžiai. Apie abu besituokiančius labai gražiai kalbėjo p. Rukšėnas, p. Kėsgailienė, p. Lukošius, ponio Otto, p. Vieraitis, p. Morkūnas, p. J. Gudas, p. Gudienė, J. Kardeelis ir kt.

Pagerbiant visuomenininkų ir kutūros bendradarbių iškilmę, p. Baltausko iniciatyva, Vasario 16 gimnazijai surinkta 36 dol. 55 ct. aukų.

Be to, čia pat NL Spaudos baliaus loterijai sudėjo pinigų P. Juodelis, J. Lukošius, K. Baltauskas ir V. Gečas, už kuriuos aukotojai pageidavo nupirkti 4 bonkas vermuto Martini. Kaip matome, subuvime be asmeninio malonumo atlikta dar ir graži kultūrinė užduotinė. P. Kostas Leips ir p. Lena Šulmistratė visiems nuoširdžiai dėkojo už suruošimą staigmenos ir iniciatoriams p. Voroninkaičiams, kaip iniciatoriams, ypač. Vakaras, už trukęs ligi 2 val. nakties, praėjo labai gražioje ir jaukioje nuotaikoje. Atsilankiusiems šeimininkams subuvimo dalyviai iškėlė ovacijas ir sugiedo-

skyriaus redakcija yra numačiusi praveisti geriausio 1953 metų lietuvių sportininko rinkimus. Šio sumanymo įvykdymu tikimasi lietuvišką jaunimą, kuris domisi sportu, pasiskatinti siekti geresnių pasekmių sporte, išvystyti geresnę veiklą mūsų sporte pasaulyje, skatinti jaunimą didesniais sportiniam idealizmui ir ugdyti mūsų jaunime tikrojo sportininko dvasinius pradus. Norima šį sumanymą įgyvendinti kasmet, kad šis geriausio sportininko atžymėjimas būtų akstinas visiems sportininkams. Mūsų tikslas yra šį išrinkimą analoginėje plotmėje sulgyinti su amerikiečių tarpe populiaria Sullivan vardo taure.

Iniciatoriai mano, kad objektyvių pasekmių šiuose rinkimuose galima tikėtis, jeigu juose dalyvaus visų lietuviškų periodinių leidinių, kurie pasirodo išeivijoje, reguliarių sporto skyrių redaktoriai. Tikima si, kad sporto skyriams vado vauja asmenys pajus šio reikalo reikšmingumą ir visi vieningai prisidės prie šio sportininkų pagerbimo. Tad jie visi yra kviečiami į talką.

Šį kartą renkamas geriausias 1953 metų lietuvių sportininkas išeivijoje. Pasirinkimo kriterijais iniciatoriai siūlo: sportines pasekmes, sportinio pajėgumo demonstravimą 1953 metų bėgtyje, sportinę laikyseną bei sportinio idealizmo pasireiškimus minėtų metų laikotarpyje. Rinkimams kvalifikuojasi visi lietuviai sportininkai mėgėjai, neatsižvelgiant į sporto šaką (išskyrus šachmatus), lytį, amžių ir priklausomumą sportiniam klubui.

jo ilgiausių metų.

KLCT VISUMOS SUSIRINKIMAS

paskirtas kovo 5 dieną, 8 val. vakaro. Prašomi dalyvauti visi Tarybos ir Revizijos komisijos nariai.

SUITMAS MOTERŲ PJAUSTYTOJAS

Montrealio atsirado kažkoks maniakas, kuris aštriu peiliu ar skustuvėliu, kurio pjūviai nepajuntami, pradėjo pjūstyti moterų kojas ir liemenis. Tai sukėlė siaubą, kad moterys susirūpino ypatingą apsaugą. Kaikurios be ginklo bijo išeiti net iš namų. Dabar įtartas asmuo policijos jau su laikytas ir pjaustymo faktas nepasikartoja, — todėl spėjama, kad suimtas ir yra tas maniakas, kuris moterims įvarė ne tik baimės, bet ir padarė sužalojimų ir nuostolių.

ŠAUDYMO RUNGTYNĖS, kurias suruošė LAS, laimejo: I vieta p. Kačergius, II — Paukštaitis jr. ir III — p. Aneliūnas. Už šaudymą teko mokėti po 1,50, kas iš anksto nebuvo pranešta. Po šaudymo sekusiame šokių vakare dalyvavo apie šimtas asmenų.

DARBININKŲ PROTESTO MITINGAS

Montrealio esančių profesinių sąjungų yra šaukiamas šį trečiadienį visų darbininkų profesinių sąjungų protesto mitingas prie nepalankius darbininkams įstatymus.

ONA JUODELYTĖ išvyko pasisvečiuoti į New Yorką.

KLT MONTREALIO skyriaus susirinkimas numatomas kovo mėnesį.

TORONTO

VASARIO 16 MINĖJIMAS ŠV. ANDRIEJAUS LIUTERONŲ BAŽNYCIOJ

bus vasario 21 dieną, 4 valandą po pietų „College“ teatre, kur daromos prisikėlimo parapijos pamaldos. Nepriklausomybės šventės minėjimas yra pakviesti augšti svečiai.

J. DANAITIS IR Č. SENKEVIČIUS,

PRANEŠIMAS T. L. N. ŠERININKAMS.

Toronto Lietuvių Namų valdyba 1954 metų vasario mėn. 7 d., 3 val. po pietų, šaukia visuotinį šerinkinių susirinkimą, T. L. Namų did. salėje, 235 Ossington Ave., dienotvarkėje: 1) Susirinkimo atidarymas, 2) Protokolo skaitymas, 3) Valdybos, parengimų komisijos ir Rev. komisijos pranešimai, 4) Diskusijos dėl pranešimų, 5) 1953 metų apyskaitytos tvirtinimas, 6) Valdybos ir komisijų rinkimai, 7. 1954 metų sąmatos priėmimas, 8. Statuto priėmimas, 9. Neišpirktų šerų pasižadėjimų skolos išieškojimo klausimas, 10. Su manymai, 11. Susirinkimo uždarymas.

Prašome visus į šį susirinkimą atsilankyti.

Toronto Lietuvių Namų Valdyba.

AR JAU UŽSISAKĖTE BENT VIENĄ LIETUVISKĄ LAIKRAŠTĮ?

Paskubėk tai padaryti, nes Spaudos Vajaus talkininkai, nesusiradus didesniais talkininkų skaičiui, nebeatlankys Jūsų namuose. Visų lietuviškų laikraščių ir žurnalų prenumeratas priima šie spaudos platinimojai:

1. V. Aušrotas, kiekvieną sekundę po pamaldų prie Prisikėlimo bažnyčios, tel. LY 0305;
2. J. Beržinskas Times Cigar Store, 1212 Dundas St. W. telef. LA 9547;
3. V. Bubelis, 103 Gothic Ave.,
4. E. Jankutė, 1273 Davenport Rd., tel. ME 5320,
5. P. Januševičius, 1622 Bloor St. W.,
6. Aug. Kuolas, 143 Claremont St., telef. EM 4-1581, arba Lietuvių Namų skaitykloje penktadieniais 7—10 val. vak.,
7. V. Skirgaila, 349 Gladstone Ave., tel. ME 7011,
8. Br. Žolpys, 302 Indian Rd., telef. MU 7991.

Spaudos Vajaus Komitetas.

Dr. K. ŽYMANTIENĖ.

GYDYTOJA-CHIRURGE

Kampus Bloor ir Brock Av. (įėjimas iš 613 Brock Av.)

Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p.p., šeštadienį nuo 11—3 v. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas OL 6851

Jonas J. Juškaitis

Vienintelis lietuvių kilmės Kanados pilietis, baigęs išklausyti visą teisių kursą

Toronto Universiteto Juridiniame Fakultete.

932 Dundas W., Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

(Iš tolimesnių vietovių galima kreiptis laiškais).

PIRMOJI LIETUVIŲ Real Estate Istaiga

Nuosavybės arba biznio pirkimo ar pardavimo reikais, paskolų gavimo, namų ar biznio apskaitinimo ir teisingo patarimo reikais kreipkitės į mūsų istaigą be obligacijos.

Esu Toronto miesto gyventojas per paskutinius 25 metus.

AL GARBENS - Garbenis

REAL ESATE and BUSINESS BROKER

1486 DUNDAS St. W., (prie Dufferin) TORONTO.

Telefonai LO 2738, vakarais HU 9-1543

Naujas mūsų skyrius

1597 Bloor St. W. Tel. LA. 8772

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.